

Эхэ найхан нютагаа эд хамта мандуулаа!

БУРЯД ҮНЭН

1996
ОКТАБРИЙН
4
Намарай дунда улаагшан
тахя
һарыл 23
ПЯТНИЦА
гарагай 6
№190 (19530)
Газетын сэн
хэлсээтэ.

1921 оной
декабрийн 21-һээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

Ургаса хуряалга-96

НАНАНАНДАМНАЙ ЯНАЛА ХҮРӨӨ

Ёһотой ажалша зон тулаһанаараа хэзээдэшье ханаага амадаггүй, хрһон, бүтэһэн юумэмнай иигээд түрөө, дүүрээ гэдэггүй ха юм аа. Урагшаа һанаан, эрмэлзэл додооо булгандамнай байдаг. Энэ жэлэй ургаса хуряалгыһеье абаад үзее. Бидэ түрүүн таряагаа хадажа, хуряажа эхилхэдээ, энэ жэлдэ бүтэһэн 15 мянган центнершье орооһо сохижо абаа һаамнай, түрөө болоо гэжэ хэлсэдэг түрөө. Юуб гэхэдэ, нёдондо аһала муу бэшэ уларилтай жэлдэ 10 хүрэхгүй мянган центнер таряа абаһан байгаади.

үшөө ехэ таряа абаха арга боломжо манда бии. Юундэ тиигэжэ хэлэнэбши гэхэдэ, һүүдэй хэдэн жэлдэ колхознай тараагдажа, таряашадай жэжэхэн ажахынууд болоод, үйлэбэрийн гол һалбари һалантан, таряан болон мал ажалһаа мүртэй продукци абтахаяа болёод байгаа ха юм. Харин урзандаһаа эхилжэ, колхозоо, илангаяа таряан ажалайнгаа бригадые һэргээжэ эхилээ һэмди.

Жэшэнь, энэ жэлэй хабарай тарилга, ургаса хуряалгые саг соонь эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ талаар колхозой түрүүлэгшэ Валерий Цырендоржиевич Чердонов, ахамад агроном Бата Бадуевич Банзаракцаев, бүхы правлени, зоннай ехэ оролдолго гаргаа. Энэнь ашаяа яһала харюулаа гэхээр.

ҮБҺЭН БИИ, ҮБЭЛЖЭХЭ ААБЗАБДИ

Хыгыһаа ажахын адууһа малда тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэриее сентябрийн тэн багаар дүүргээ һэмди. Мүнөө жэлдэ хэзээ хэзэээйһинээ һайнаар, үшөө вута сабиалангаа хоёр-гурба дахин уһалһан байдаг.

Хүдэе, гандуу зунай болобошье, лутоводууд болон механизаторнуудай ажалай ашаар үбһэн яһала хуряагдаа. Үбһэшэдымнай звенонууд түрээс экэтэйгээршье хүдэлөө. Трактор, тракторнууд эбдэржэ балай һаатаагүй, түлишэ, тоһон үшөө бэлэдхэгдэһэн байгаа. Манай ажахыда 20.000 центнер үбһэн абтаа. Энэмнай жэлэйхитэй сасуулахда, 6000 центнерээр болоно. Хуряагдан үбһэн мүнөө хуу үшөө гонхой. һанын үдэрүүдэ тусгаар комисси

һүри бүхэниие хэмжэхэ, нарин бүридхэдэ абаха юм. Зоной үмсынгоо малда эдоулхэ үбһэ абахыш тула горитой сабиалан таһалжа үгөө һэмди. Тулуур байдалтай, олон бага үхибүүдтэй айлуудта сабиалангайнь игооо сабшажа үгөөбди. Юуб гэхэдэ, хүдөөдэ ажаһууһан айлууд үнээдтэй, малтай байха ёһотой. Энэ талаар городто ажаһуудаг зарим уриг тариуудынь түрэл гарагдаа ёһоор туһалнагуй гэхээр. Харин ноябрь, декабрь һарануудта үүсэдэ хүдөө ерээшэд олошордог лэ. Тэдэнэр түрэлхидтөө ерээшэ, һэшхэлээрээ үбһынь сабиалсажа, хуряалсаха уялгатай байгаал даа.

Д. ЦЫРЕМПИЛОВ,
Ивалгын аймагай "Оронго" колхозой
түрүүлэгшэ.

Хүндэтэ уншагшад! "Буряад үнэн" СОНИНОЙНГОО 1997 оной ТҮРҮҮШЫН ХАХАД ЖЭЛЭЙ ЗАХИЛ ХЭХЭЭ ШАМДЫТ!

Почтын албан уншагшадимнай талые хаража, октябрь соо захигшадта соносхоһон 53040 түхэриг гаргашын сэнгэй орондо 47160 түхэриг тогтообо. Газетын хахад сэнгэй хамта 1997 оной түрүүшын хахад жэлдэ захилай сэн октябрыта иимэ байха:

Газетын сэн	Почтын сэн
1 һарын - 3150	+ 7860 түх. - 11010 түх.
3 һарын - 9450 түх.	+ 23580 түх. - 33030 түх.
6 һарын - 18900 түх.	+ 47160 түх. - 66060 түх.
Бусад зон (хотодо) газетын дүүрэн сэнгээр захиха:	
1 һарын - 6300 түх. + 7860 түх. = 14160 түх.	
3 һарын - 18900 түх. + 23580 түх. = 42480 түх.	
6 һарын - 37800 түх. + 47160 түх. = 84960 түх.	
Редакцида ерээшэ, 30 мянган түхэригөөр хахад жэлэй захил хэхэ аргатайт гэжэ дахин һануулаа. Дайнай инвалидуудһаа 15 мянган түхэригөөр захил абтаха.	
Хүндэтэ уншагшад! "Буряад үнэнөө" хүнгэлэлтэтэй сэнгээр захихаяа шамдал даа!	
Редколлеги.	

"Буряад үнэн"-97 "ҮНЭНӨӨ" УНШААГҮЙДЭ— СЭДЬХЭЛ ХООНОН...

Би һүүшын хорёод жэлэй туршада, 1975 онһоо эхилжэ, жэл бүри "Буряад үнэн" һониндоо захил хэхэ, ерһэн дугаар бүхэниие эхинһөө һүүл хүртээр уншажа байдаг нэм. Хоёр жэлэй урдахана пенсидэ гарааб, тиибэшье "Үнэнөө" арга хургаяа бэдэржэ, захилсаад лэ байһанаа, энэ хахад жэлэй захил хэхэ шадаагүйб. Мүнгэ алтаар дутадажа захлагүй хадаа, хэдэн һара соо газетгээ уншаагүй ябахадан, нэгэл юумэн дутуу шэнги һанагдаха юм. "Үл залгаагүйдэ гэдэһэн хоохон, "Үнэнөө" уншаагүйдэ сэдьхэл хоохон" юм байна гэжэ мүнөө өөр дээрээ мэдэрээд, энэ сентябрь һара соо, хүнгэлэлтэтэй захилай байхада, "Үнэнөө" захижа, бэшүүлбэб.

30 процентын хүнгэлэлтэтэй зургаан һарын захил 46410 түхэриг болохо юм байна. Энэмнай 2 килограмм тоһоной сэн ха юм даа. Тиимэһээ юрэдөө, үнэтэй сэнгэй гэжэ бодоһонойш хэрэг үгы гэжэ ойлгоноб. Теэд нэгэ гай юумэниинь гэхэдэ, гэртээ үгыдэмни, почтымни хайрсагые заримдаа үхибүүд нээжэ, газетымни абашанан байдаг. Зай энэмнай бараг, шийдхэхээр хэрэг лэ даа, почтын хүдэлмэришэдтэй хөөрэдөөд, тэндэһэнь ошоод абажа байха арга бии ха юм.

"Үнэн" газетымнай мүндэлһөөр 75 жэлэй ой энэ жэл гүйсэхөө байна гэжэ мэдэнэбди. Буряад зон хадаа түрэл хэлэн дээрээ гарадаг ори ганса газетгээ дэмжэжэ, энэ ойн баярайнь тэмдэглэгдэхээ байхада урмашан, захил хэхэ, уншагшадайнь тооо үшөө олон болгоёл гэжэ бусад зоноо урйалха байнаб. Гансал хилээмэ, хартаабхаар ажамидарха зон бэшэ хадаа "Буряад үнэнөө" уншажа, ухаан бодолоо үргэдхэжэ, элдэб һонинуудые мэдэжэ байхада, алишье талаһаань туһатай, ажабайдалнайшье нэгэ бага хүнгэн болохоор бэшэ гү?

Хорло ГАРМАЕВА,
пенсионер.
Захаамнай аймаг.

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
Тогтоол**

**БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН МУХАР-ШЭБЭРЭЙ
РАЙОНОЙ СУДЬЯГАЙ ТУШААЛДА
КАНДИДАТУРА ТУХАЙ**

Буряад Республикын Арадай Хурал Буряад Республикын Конституциин 86-дахи статьяе хүтэлбэри болгон, Буряад Республикын Верховно сүүдэй кандидатурада үндэлэн, **ингэжэ тогтооно:**

Буряад Республикын Мухар-Шэбэрэй районой судьягай тушаалда Анатолий Фёдорович Петелиние томилхые Россин Федерациин Президентдэ зүбшөөхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М. И. СЕМЁНОВ.**

Улаан-Үдэ хото, 1996 оной сентябрин 24.

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
Тогтоол**

**1996-97 ОНУУДАЙ НАМАР-ҮБЭЛЭЙ ҮЕ САГТА
ТҮЛИШЫН-ЭЛШЭ ХҮСЭНЭЙ КОМПЛЕКСЫН БА
ГЭР БАЙРЫН-КОММУНАЛЬНА АЖАХЫН
ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ БЭЛЭН БОЛГОГДООН
ТУХАЙ БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН
ПРАВИТЕЛЬСТЫН МЭДЭЭСЭЛ ТУХАЙ**

Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. "1996-1997 онуудай намар-үбэлэй үе сагта түлишын-элшэ хүсэний комплексн предпритинуудай ба гэр байрын коммунальна ажыхын предпритинуудай бэлэн болгогдоон тухай" Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л. П. Табалаевай мэдээсэлье анхарагдаа абаха.

2. Байгша оной сентябрь-октябрь харануудта 1996-1997 онуудай үбэлэй үедэ дулаа үгэдэг ба гэр байрын-коммунальна ажыхын предпритинуудай бэлэн болгогдоон тухай нотагай өөһэдын хүтэлбэрийн толгойлогшонорой мэдээсэлье шагнаха гэжэ республикын городууд болон районуудай нотагай өөһэдын хүтэлбэрийн түлөөлэгэтэ зургаануудта дурадхаха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М. И. СЕМЁНОВ.**

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
Тогтоол**

**"УЯЛГАТА МЕДИЦИНСКЭ СТРАХОВАНИИН
БУРЯАДАЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНА ЖАСЫН 1996
ОНОЙ БЮДЖЕТ ТУХАЙ" БУРЯАД
РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ ТУХАЙ**

Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. "Уялгата медицинскэ страхованиин Буряадай территориальна жасын 1996 оной бюджет тухай" Буряад Республикын Хуулиие баталха.

2. Тус Хуулида гараа табихын ба олондо сонсохын тула Буряад Республикын Президентдэ эльгээхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М. И. СЕМЁНОВ.**

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
Тогтоол**

**"ЭРДЭМ НУРАЛСАЛ ТУХАЙ" БУРЯАД
РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИДА ХУБИЛАЛТАНУУД БА
НЭМЭЛТЭННУУДЫЕ ОРУУЛХА ТУХАЙ" БУРЯАД
РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ ТУХАЙ**

Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. "Эрдэм нуралсал тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха тухай" Буряад Республикын Хуулиие баталха.

2. Тус Хуулида гараа табихын ба олондо сонсохын тула Буряад Республикын Президентдэ эльгээхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М. И. СЕМЁНОВ.**

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
Тогтоол**

**"БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАЗАР ДЭЭРЭ ХАРИИН
ГҮРЭННУУДАЙ ЭРХЭТЭДЭЙ БА ЭРХЭГҮЙ
НЮОРНУУДАЙ БАЙХА ГУРИМ ТУХАЙ" БУРЯАД
РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИДА ХУБИЛАЛТАНУУДЫЕ
ОРУУЛХА ТУХАЙ" БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН
ХУУЛИ ТУХАЙ**

Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. "Буряад Республикын газар дээрэ хариин гүрэнүүдэй эрхэтэдэй ба эрхэгүй нюорнуудай байха гурим тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай" Буряад Республикын Хуулиие баталха.

2. Тус Хуулида гараа табихын ба олондо сонсохын тула Буряад Республикын Президентдэ эльгээхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М. И. СЕМЁНОВ.**

Улаан-Үдэ хото, 1996 оной сентябрин 24.

Ургаса хуряалга-96

ХАМАГАЙ ХОЙНО ГАРАХАГҮЙБДИ

Энэ жэлэй ургаса хуряалга тухай хэлэхэдэ, манайда тиимэ үлүүсэ найрхажархихаар юумэнэй үгышье хаань, бидан муубди гэжэ гомдохо үндэлэн үгы. Таряанай гарасаар, хуряалгын ябасаар манай колхоз аймаг соогоо дан хойгуур байхагүй аабза гэжэ ханагдана. Байгша ондо хабар-зунай сагай уларил яһала дундуур байгаа, илангаяа июнь, июльдэ эндэмай бага-сага бороо ороо. Тиимэһээ мүнөө таряалан дээрһээ муу бэшэ ургаса абтажа байна гэхээр. Сентябрьин 27-ой байдлаар бүхы 2021 гектар таряанаймнай 1300 гаран гектарайн ургаса хуряагдаа. Даб дээрэ бүхыдөө 17 мянга үлүүтэй центнер ороон тоогто ороод байна. Ондоогоор хэлэбэл, гектар бүриһөө дунда зэргээр 12-13 центнер абтана. Хоолой гэжэ газарай таряалан дээрэхи сэбэр паар гектарай 20 гаран центнер ургаса үгэнэ. Энэ жэлдэ бүхыдөө 1434 гектарта шэниисэ, 562 гектарта обёос, 122 гектарта хара орооно тарихан зомди. Ургасынгаа талаар шэниисын полинууд эгээл ехэ таряа үгэнэ. Обёосой, хара таряанай ургаса хураггүй доошоо.

Мүнөө жэлдэ хуряалгандаа зааха оройшоо орообди. Тиимэһээ таряан яһала жэгдэ эдээшэн байжа, гол түдэб сэхэ хуряанабди. Имагтал хүсэдэ найн эдээшээгүй 550 гектар шэниисэ амьарлан хадагдаа, хуряагдаа. Колхоздоо таряан ажалай томодхогдоон нэгэл бригадатайбди. Бригадиринь

өөрөө үнинэй механизатор ябаһан Леонид Александрович Труднев юм. Эндэ мүнөө 10 комбайн хүдэлнэ. Агрегатуудай ажалай бүтээсэ найн гэхын аргагүй. Ушарын юуб гэхэдэ, комбайнууд хуу хуушан, халтад гэхэдээл, энэ тэрэ юумэнь эбдэрхээсэ ханажа, хаатуулна. Тиигэбэшье дүршэлтэй комбайнернууд Мирон Бальчинов, Сергей Терентьев, Владимир, Сергей Барановууд яһала хаалгүй, бүтээсэ ехэтэйгээршье хүдэлнэ гэхээр. Эдэнэр тус бүридөө 3000-3500 центнер орооно сохёо. Урид тогтоогдоон мурьсоонэй гуримай ёноор комбайнаараа 4,5 мянган центнерһээ дээшэ таряа сохихон хүн үнгэтэ телевизор шан абаха зэргэтэй. Тэрэһээ тээ доошо хэмжээнэй орооно бункерһаа гараһан 2 түрүү комбайнерто нэгэ-нэгэ морин шагнал үгтэхэ байна. Мүн хуряалгын дүнгөөр комбайнер бүхэн дунда зэргээр 4-5 тонно таряа ажалай түлөөһэндэ абаха юм. Комбайнернуудай дундаһаа эгээл үнинэй механизатор Мирон Цыренжапович Бальчинов бултанһаа ехэ таряа сохёод ябана. Орооно зөөлгэдэ "Камаз" түхээлэй 4 автомашина табигданхай.

Иигээд сагай уларил бараг найн байгаа хаань, ойрын 3-4 хоногһоо ургаса хуряалгаа дүүргэхэ ёһотойбди. Тиигэжэ бүхыдэнь 20 гара мянган центнер таряа абаха аабзабди гэжэ ханагдана. Энэ орооһонийнгоо 4 мянган центнерьень гүрэндэ тушаажа, эдээ хоолой жасын

корпорациһаа абаһаа урьһаламжаяа бусааха ёһотойбди. Мүн аймагайн захирагһаһаа урьһаар абаһаа мүнгээсэ түлэжэ, үшөө 300 тонно таряа тэдээндэ үгэхэ болонобди. Хэды тиигэбэшье, саада тээш үлэлэн таряамнай ерэхэ жэлэй өөһэдын үрлэ хүсэд хааха зондоо хубааха, худалдаадаһаа яһала хүрэхэ аабза.

Энээһээ гадна трактор бригадымнай нэгэ зөөл (хүтэлбэригээшэнь Бальчинов Доржиев) холимог таряанай ногообор ургаса сабшажа хуряажа, хамтадань 4000 шаху тонно сенаж дараа. Эндэ синаж ургамал хуряадаг КПИ-24 түхээлэй комбайниетракторист Сергей Зернов шэрэжэ, һэдэ хүдэлжэ гараа. Мүнөө тэрэ хуряагдаһан полинуудай голоомо суглуулжа, һурмаг байна.

Иигэһээр ажаллаа хуладанхай ябуулжа, таряалан дээрэхи хүдэлмэриез саг соонь дүүргэхэ зэргэтэйбди.

Р-Д. ЦЫРЕНОВ
Зэдын аймагай
ХХ партсьезде
нэрэмжэтэ колхозай
ахамад агроном

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ажамад ахамад агроном Р-Д. Цыренов; хуряалгын түрүү агрегадэй экипаж - М. И. Бальчинов (баруун гар тээш), туһалагша Ц-Д. Цыбиков; таряа зөөдэг машинын залуу жолоошон Андрей Григорьев

С.БАЛДУЕВАЙ фото

Буряад Республикын Правительствада

ҮШӨӨ ДАХИН ҮБЭЛДЭ БЭЛДЭЛГЭ ТУХАЙ

Буряад Республикын Правительствын ээлжээтэ заседани гол түлэб аграрна, мүн үбэлдэ бэлдэлгын асуудалнуудта зориулагдаба. Хүдөөгэй гэр байрын барилга мүнгэн нангай талааа дэмжэхэ тухай элидхэл Буряад Республикын барилгын болон архитектурын талаар министр С. М. Антонов хэбэ.

Министрэй мэдүүлэнэй ёһоор, республикын хуурин нотагаудта мүнөө 400 байрын гэр баригдана. Гэбэшье сонхын шэлэй, шиферэй, цементын дуталдан ушарһаа зариманинь саг соогоо ашаглалгада тушаагданагүй. Нотагай захиргаанууд, республикын байгууламжанууд арга шадалайнгаа хэмээр хүдөөгэйхидгэ туһаламжа үзүүлнэ. Зүбшэн хэлсэгдэнэн энэ асуудалаар абтаһан тогтоол дотор республикын бюджетдээ гадуур "Жилинвест" жаса хубийн барилга ябуулагшадта урьһалха ба хубийн барилгын хэгдэдэг микрорайонуудта инженернэ түхээрэлгэнүүдые тодхолгыг хүнгөөр хангаха гэжэ уялгалагдаба. Гэхэһээ гадуур тус жасын урьһаламжа ямар гуримаар үгтэхэб гэжэ тогтоол дотор заагданхай.

Буряад Республикын Национална банкын түрүүлэгшэ Э. Б. Дудина "1996-1998 онуудта Буряад Республикын Правительствын Программын дүүргэлтын ябаса тухай" гэхэн тоосоо хэхэдээ, тус Программа бэлдүүлхэ талаар ямар хэмжээнүүдэй абтажа байһан тухай тодорхойгоор хөөрзбэ. Республикын урьһаламжын-финансова гол албан зургаан коммерческэ банкнуудтай харилсаагаа нарижуулан хайжаруулаар. Республика соо электронно түлбэринүүдэй гурим нэбтэрүүлэгдээ, энэнь ажал нилээн хүнгэдхөө.

Россин Федерациин 36 регионтой харилсаатай болохын тула хүдэлмэри ябуулагдана. Энэнь хадаа электронно түхээрэлгэнүүдэй болзорые нэгэ-хоёр үдэр болотор хороохо юм. Бюджетэй тон шахардуу байдалда банкирнууд хүн зоной ба коммерческэ байгууламжануудтай гар дээрэхи мүнгыг хороохо, тиихэдээ вексельүүдые ба сэнтэй бусад саарһа хэрэглэхэ арга замуудые бэдэрнэ. Тус асуудал зүбшэн хэлсэгдээ Буряад Республикын профсоюзудай соведэй түрүүлэгшэ С. А. Тимин, Буряадай промышленнигуудай болон олзын хэрэг эрхилэгшэдэй холбооной түлөөлөгшэ Г. М. Клочихин гэгшэд хабаадаба.

Удаань Улаан-Үдэ хотын мэр В. А. Шаповалов үбэлдэ бэлдэлгэ тухай асуудалаар элидхэл хэбэ. Городой ажахыг

үбэлдэ бэлдэхэлгэ һулаар ябуулагдана гэжэ комиссиин тобшололтой зүбшэхэгүйб гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Котельнүүд энэ үедэ хуу бэлдэгдээ, нүүрһэнэй нөөсэ 60 процентдэ хүрэнэ, гэр байрын 94 процентнь дулаа үгэхөөр сүм бэлэн болгогдонхой гэбэ. Гэхэ зуура дулаагаар, элшэ хүсөөр хангадаг предприятинуудай коллективүүдэй бойкот соносохоной гэмээр хуу юумэнэй бэлэншые һаа, Советскэ, Железнодорожно районнуудта дулаан үгтэнэгүй.

Энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээ хабаадагшад В. А. Шаповаловай тобшололнуудтай гол түлэб зүбшөөбэшье, элидхэл соохи зарим баримтанууд хуушараа гэбэ. Буряад Республикын гэр байрын-коммунальна ажахын комитедэй түрүүлэгшэ В. Л. Думнов үгэ хэлэхэдээ, үбэлдэ бэлдэлгын талаар нилээн ехэ юумэн хэгдээ гэбэ. Гэбэшье дутуу дунданууд олон. Гэр байрын-ашаглалгын управлениүүд элеваторна узелнуудые, дулаанай батареинүүдые бүрин түхэдэнэ хүргэбэшье, подъезднүүдэй байдал хэнэйшые һанаа зобооногүй. Заречный хууриндахи байдал шахардуу, октябрийн 5 болотор эндэ хүдэлмэринүүд түгэсхэгдэхэ гү, мэдэгдэнэгүй.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А. П. Табалаев, "Бурятэнерго" гэхэн акционернэ бүлгэмэй генеральна директор Г. О. Борисов, муниципальна унитарна "Улан-Удээнерго" предприятиин директор В. К. Куклинов, Буряад Республикын промышленностиин, элшэ хүсэний ба транспортын министр В. В. Переляев гэгшэд энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээ хабаадаа. Городой хоёр ТЭЦ-үүдэй хүдэлмэрин хойноһоо хиналтыг мэр өөрөө бэлдүүлжэ байха, ондоо хүндэ тохохо ёһогүй гэжэ А. П. Табалаев тэмдэглээ.

Дулаагаар хангалга хадаа городой эгээл шухала зорилго гэжэ В. К. Агалов тэмдэглэбэ. Засагнай иигээд хубаардаг гээбэ: гүрэнэй засаг, муниципальна хүтэлбэри, эд зөөри эдлэгшын засаг.

Городой захиргаан нэн түрүүн дулаанай түлөө харюусаха зэргэтэй. Энэ талаар саг соогоо Президентын Хандалга абтаһан байгаа. Уламжалан үбэлдэ бэлдэхэ талаар город соохи байдал хайжараа.

Буряад Республикын Президентын ба Правительствын хэблэлэй албан.

ШАГНАЛ

Арадай Хуралай Совет нигэжэ тогтооно:

Ажалдаа үнэн шударгыгаар хандаһанай ба үйлэдбэрийн үндэр дүнгүүдые туйлаһанайнь түлөө Буряад Республикын Арадай Хуралай Соведай Тогтоолоор "Улаан-Үдын нарин сэмбын мануфактура" акционернэ бүлгэмэй хүдэлмэрилэгшэдые Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

1. **Дягилев** Александр Ивановиче - үйлэдбэрийе оньһожоруулгын талаар ахмад инженерэй орлогшо;
2. **Карагяур** Татьяна Романовнае - гол үйлэдбэрийн түсэблэлгын бюрогой начальник;
3. **Гришина** Ольга Пантелеймоновнае - ажалай аюулгүйн байдалыг хамгаалгын талаар таһагай начальник;
4. **Шабаганова** Тамара Тимофеевнае - колорист;
5. **Шипицина** Татьяна Леонидовнае проектированиин талаар компьютеризациин таһагай начальник.

Ургажа ябаа залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ ба эрхим классай спортсменүүдые бэлдэхэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулаһанайнь түлөө Буряад Республикын Арадай Хуралай Соведай тогтоолоор Улаан-Үдэ хотын эрдэм-хуралсалай городской захиргаанай олимпийскэ халаанай хүүгэдэй-эдиришүүлэй тухай мэргэжүүлэгдэнэн нэгэдэхи хургуулин коллектив Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба.

Хүдөө ажахын талаар габьяатай байһанайнь, үни удаан саг соо оролдосо үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Россин Федерациин Президентын Зарлигаар хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд олгогдобо гэбэл:

"Россин Федерациин габьяата зоотехник"
Мархаева Татьяна Николаевнада—Улаан-Үдын шубуу үсхэ-бэрилгын акционернэ бүлгэмэй ахмад зоотехник.

"Россин Федерациин хүдөө ажахын габьяата хүдэлмэрилэгшэ"

Доржиев Цырендаши Доржиевичта—Буряадай гүрэнэй хүдөө ажахын академиин профессор.

Норбоева Елена Ринчиновнада—Захаминай аймагай "Хамни" гэжэ таряашадай ажахынуудай нэгэдэлыг толгойлогшо.

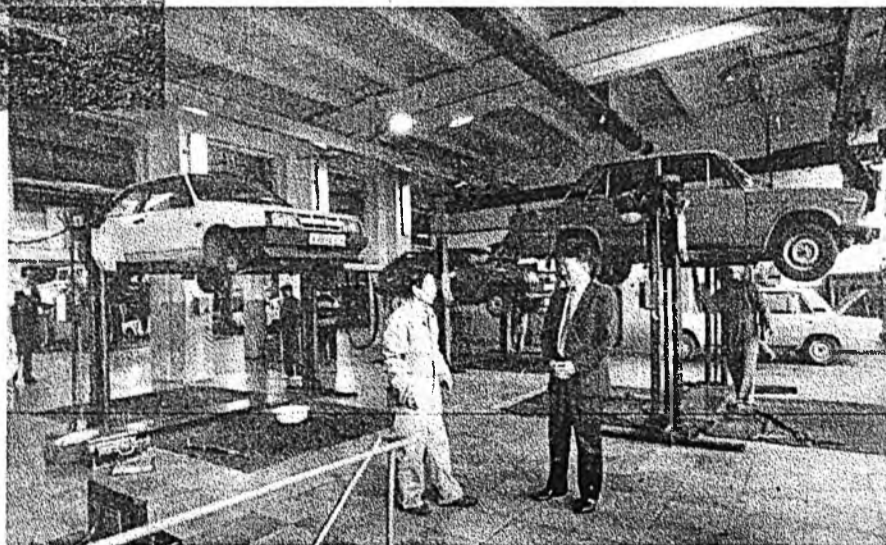
**ЖУРАМТАЙШЬЕ,
СЭБЭРШЬЕ...**

Улаан-Үдын Октябрьска районой Трубочевэй нэрэмжэтэ гудамжада "МОТОМ-авто-түб" оршодог юм. Эндэ хүнгэн автомашинуудые заһабарилдаг, шэрдэдэг, шэнэ машинуудые, запчастьнуудые худалдадаг, кузовуудые хэдэг.

Эндэ заһабарилгын, шэрдэлгын, кузовай цехүүд хүдэлнэ. Тус цехтэ автомашина заһабарилхын тула ехэ ээлжээтэй юм. Үдэр соо 25-30 захил бэлдүүлэгдэнэ. Эндэхи итальян оньһон түхээрэлгэнүүд бүхы хүнгэн машина заһабарилхада хэрэглэгдэнэ.

Эрилтэ ехэтэй инженер-технолог заһабарилагдаһан автомашинуудые тон нягтаар шалгаһанайнгаа удаа захил хэгшэдэ тушаадаг юм. Заһабарилагдаһан автомашинуудта гарантийна болзор үгтэнэ. Бүхы цехүүдээр ябажа харахада, ажалай журам шанга, ариг сэбэр.

Жэл соо 5000 шахуу хүнгэн машина худалдагдана. Шэнэ автомобиль худалдажа абаха дуратайшуул аяар Яхадһаа, Эрхүүһээ, Шэтэнһээ, бэшэшые область хизаарнуудһаа ерэнэ.

Энэ түбтэ автослесарьнууд Вячеслав Лебедев, Владимир Селецкий, Олег Николаев гэгшэд найнаар ажаллана. Шэрдэлгын цехтэ итальян фирмын зохёон элдэб шэрэнүүдые шэлэн тааруула компьютерна түхээрэлгыг эндэ онсо нэрлэмээр. Иймэ түхээрэлгэ Россин соо үгы юм. Эндэ зургаан шэрдэгшэ хоёр халаанда ээлжэлээд хүдэлдэг байна. Бригадирнууд Эльвира Шабанова, Сергей Сеницын гэгшэд дүй дүршэлөөрөө шалгардаг юм.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. "МОТОМ-авто-түб" газраа талаһаа; 2. Компьютерна түхээрэлгын дэргэдэ Соёлма Цыденова; 3. Заһабарилгын цех соо.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

1922 он

ЮРЭ хэнише ухамсар ухаанай үүдэнгээ нарибишалан бодобол, илангаяа мүнөөнэй 20-дохи зуунай үедэ хууһан тус бага уласууд эрдэм болбосоролые арад түмэн дор нэбтэрүүлхые арюун уялга болгожо эсэ шадал, хүсэ шадал ба эрдэм соёлоор үлүү болбосон болоһон ехэ уласуудай эрхэ мэдэл дор зайлашагүй орожо, өөһэдын шажан түрэ, ажабайдал, абаризан, соёл, суртал болон уг үндэһэнэйгөө яһа шуһа ба хэлэ бэйшгээ мартан хосоруулжа, эсэс дор үндэһээ бүримүһэн алдахань багашье гайхал буса боломой. Энэ мэтын үйлэнүүд дэлхэйдэхинэй үльгэр түүхэдэ али олдохо ажсуу.

Арганы юун бэлэй хэмээхэдэ, гансахан арадай ажабайдалые дашарамдуулан, арадай гэгээрэлэй эдгээр хоёр... (эндэ хоёр үгэ баллаатай) гол хэрэгүүдые мүнөөнэй үеын олдохо бэрхэ сүлөөтэ буюу, өөртөө бүрин эрхэтэ сагтай тохёолдоһондо алдалгүй, монгол, буряад яһатан үндэһэнэйгөө бүхы хэрэгые үнцэгүүридэ бадаруулжа, дэлхэйдэхинэй олон тус уласуудай нэгэн болой хэмээн зарим эрмэлзэхэ бүгээсү (байбал), нэрлэгдэгшэ хоёр уул үйлэ ябуудал тус хоёр этгээдхээ шамдагайгаар бүхы шадалаа хүсэлэн шармайжа, нэгэ шударга оролдолго үнэхээр гаргаха болоод баймой.

Энэ бага хэрэг бэйшэ, нийтэ бүгэдэ монголиуудай хэрэг болоод, мүн нийтэ бүгэдэ хүсэ шадалаар бүтээгдэхэ ушартай тула энэхүү ехэ хүшэр үүргые, шадал, нийтэ монголиуудай, ядал, бүхы буряад хэмжүүр дээрэ оршуулан оролдобол, зохимой. Ушарын, дээрэ үгэлһэнһөө гадна манай Халхын аха дүүнэр дор өөрын түрэлхи монгол хэлэ бэйшгэ дор иудалһан ноурнууд олон, тийн бидэ буряаднар дор гадаада юрэнхы ухаан дор мэргэжэлэн хүмүүс мүн нэгэ хэды биш тула эрдэмтэ хүсээ нэгэдэхэ манай ехэ шухала тула бэлэй. Баһа үмсэтэ дотоодо ба юрэнхы гадаада хоёр этгээдэй дундаһаа гоо найхан нэгэдэхэмэл соёл сурталы үндэһэн хүрэнгэ олдохонь дамжаггүй боломой. Энэгээр болобаасу, монгол, буряадай үндэһэнэй соёл сурталы арадые гиигүүлхэ ябадалы үүргые нэгэдэхэ хүсээ нийлүүлхэ нэгэ шударга хайн хамые заһаха хэрэгтэй болобо даа.

Арганы, энэ дарыхан гансахань хоног эльгэлгүй, шадал, бүхы монголиуудай ябадал гансахан буряаднарай хуугаа нотагай түб дунда монгол, буряадай үндэһэн соёлой ба болбосоролой хэрэг үйлэ дор оролдогшодой шуулгань зарлажа, энээн тухай али талаһаа хайн хэлэлсэжэ, нэгэ

БУРЯАД ҮНЭНЭЙ 75 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

БҮХЫ МОНГОЛ ҮНДЭНЭТЭНЭЙ ЭРДЭМ СОЁЛОЙ ХЭРЭГЫЕ НЭГЭДХЭХЭ ТУХАЙ

арга бэдэрхэ ёһотой. Тэрэ шуулганаар монгол үндэһэнэй соёл суртал ба арадай эрдэм болбосоролой бүхы үүргые бүримүһэн нийтэ монголиуудай үндэһэн соёлой түбэй хороон хэмээхэ ороние байгуулбал, зохимой хэмээн ханагдаха баймой. Энэхүү нийтэ монголиуудай үндэһэн соёлой түбэй хорооний зорилго ба үүргэнь юрэнхы дурдабал, шимэ:

1-дэхи. Мүнөөнэй монголой автономито уласай, Дурна хизаарай ба Зүблэлтэ Оросой Бу-Мо автономито хоёр можын - эдгээр 3 гүрэн дотор таһаржа тараһан монгол, буряадай эрдэмтэнэй хүсье нэгэдэхэ. 2-дохи. Нийтэ монголиуудай үндэһэн хургуулийн гол дүримые бүтээхэ ба тэрэндэ заабарилан хургаха ухаануудай тобише зохёохо. 3-дахы. Үндэһэн хургуулида үзэхэ ном бэйшгэй дэбтэрнүүдые бэйшэн, оршуулан зохёохо. 4-дэхи. Мүн хургуулида имагтал хургаха хургагшанарые олон бэлдэхэ. 5-дахы. Арад түмэнэй ба ажалта үндэһэн хургуулида үзэхэ дэбтэр номуудые хэблэхэ барай ороние (типологи) байгуулха. 6-дахы. Монгол ба буряад хургуулида хоршоон, яманууд дор хүдэлмэрилхэ олон эрхим залуушуулые хургаха юрэнхы эрдэмэй университет хэмээхэ дээдэ хургуулие педагогикын ухаанай факультеттэйгээр тогтоохо мэтэ эдгээр шимэ ехэ ба шухала үүргэнуудые бүтээл болгохые оролдохо боломой.

Эдгээр зургаан зүйлүүд, хэрэгүүдые дүүргэлтэ болгоходо, эрдэмтэнэй хүсэ шадал нэгэдэхэ ёһотой ба мүн энээн тухай зөөри бага бэйшэ, үлэмжэ хэн хэрэглэгдэхэ болохо тула нийтэ монгол үндэһэн хамтаржа, зонийнгоо олон үсөөнэй ба

ажабайдалай хүсэ шадалай жэшээгээр гаргашые тус бүридоо абажа, үнэхөөрөө оролдобаасу, энэхүү хэрэг хилбараар бүтээжэ болохо ажсуу.

Энэхүү бүхэ монгол үндэһэнэй эрдэм соёлой хэрэгые нийтэлхэ ябадал хэды шэнээн шухала ба саашадаа хойшолуултагүй болзрто ябуулалга болгохо байһанише ба ямбар янзаар эхэ табигдан, хаана нотагай ба улас түрын эрхим нүхэдүүд энэхүү ябадал

15/4 тоото тогтоомжо. Шуулганда хуулсагшадын нүхэд Иванов, Зодбын, Цэлгэрүүн, Данчинуу, Трубачеев, Түнүхэнүү (Тунуханов), Үбгэн ба Батуухануу эдэнэр болой. Түрүүлэгшэнь нүх. Ербанов, бэйшгэ Колесниковэй дэргэдэ.

Зүблэхэ зүйлнь: 1. Соёлой хэрэгэй түбэй зүблэлые тогтоохо бодомжо тухай. Айладхагша Зодбын. 2. Бүгэдэ буряадай бага шуулганые зарлаха тухай.

Шиндхэнэнишнь: 1-дэхи зүйл тухай. Дээрэхи бодомжо тухай бага сагын

тухай яажа оролдожо байһанише энээндэ хабсарагдаһан хоёр зүйлэй бэйшгээ мэдэтүгэй (мэдэг). Тийн монгол, буряадай эрхим аха дүүнэр-аа! Энэхүү нийтэ бидэнэй улас түрын ябадалай үндэһэн хургуулие табиха үүргэ тухай үнэн зүрхэнһөө шударга шухала шадалаа шармайн гаргажа, гарнуудһаа барилдан оролдохые дарыхан зориё!

хургагша РИНЧИНО. ("Шэнэ байдал", 1922 оной февралын 1).

Ажаглагша. Авторын тэрэ үедэ манай сонинной редактор, Бурмонавтоуправлениин президиумэй гзшүүн, арадай хуралсалай таһагые даагша Гомбо Ринчино мүн. Ямар холын бодолтой эрдэмтэн, ажал ябуулагша байгааб даа! 74 жэлэй алашаа хандуулан зориг түгэлдэр уряань сагые зурьса эсхэн, мүнөөдэр хүртэр эришээ багашье алдангүй хүрээжэ эрээл.

Совет засагай үедэ шимэрхүү бодолнуудые одоол панмонголизм, үндэһэнэй хэтэрхы үзэл гэжэ элдэбээр цүүмжэлдэг, энэнише газетэдэ буулгажа толилхые таһа хоридог хааб даа. Эсэстэнь иигээжэл хэлээ мартаһын туйлда хүрэнһөөд байна гүбди. Гэбшье бүхыдоо эсэслэн алдаабди гэжэ сүхэрэнгүй, монголиуудай эрдэм соёлой хэрэгые нийтэлхэ гэжэ Гомбо Ринчино болон аха үеын зориг түгэлдэр бусад зүдхэлтэнэй уряе дэмжэн, эрдэм соёлоо мандуулха талаар тодорхой хүдэлмэри ябуулха саг эрээлха. "Шударга шухала шадалаа шармайн гаргажа, оролдохые дарыхан зориё!"

1-дэхи ХАБСАРАЛТА
Зүүн Сибириин түбэй комитетэй 21 оной декабрь 9 үдэр хуудалай (заседанин)

заһабари ба нэмэлтэнүүдые хэжэ, эсэсээр түбэй комитетэй баталалгада оруулхаар тогтообай. 2-дохи зүйл тухай. Дээрэхи бага шуулганда аймаг нэгжээдэй нэгэ хүмүүнише ба автономито можонор мүн нэгэ нэгэ хүмүүнише оруулха. а/ Түүнһээ гадна энэхүү шуулганда эрхэтэд Базар Барадин, Гомбожаб Цэбэгүүн, И. Малков, Шойжол-Лхама Базарон, Гомбо Ринчино, Виктор Егоров, Даниил Абашиев, Элбэг-Доржо Ринчино, Цэвээн Жамцарано, Роман Вампилуун, Артемий Алексейн, Батуухануу, Агваан Доржшин ба Анлолон Коняев гэшиэдые урилсаха; б/ энэхүү шуулганай болзорые 1922 оной январин 25 үдэр тогтоохоор зүблэхэ; в/ шуулганай зүблэхэ хэрэгүүдынь дооро нэрлэгдэһэн ноурнуудта тус айладхал бүтээжэ, дээрэхи шуулганай зүблэлгэдэ оруулхаар тогтооһонишнь шимэ:

1. Бу-Мо түбэй комитетэй зорилго ба үйлэдбэри тухай айладхал. 2. Автономито можонууд доторхи арад эрдэмэй байдал тухай. Мүн автономито можонорой арад гэгээрэлэй хэрэгые даагшадай айладхал. 3. хургуулия уг үндэһэнэй журамаар хүтэлбэрлэхэ тухай: а/ хургагшанарые бэлдэхэ ёһон; б/ хургуулида үзэхэ ном бэйшгүүдые бэлдэхэ; в/ хургуулиарта үзэхэ ухаануудай тобьёогые (термин) тогтоохо. Айладхагшанарын Б. Барадин ба И. Түнүхэнүү. 4. хургагшанарые бэлдэхэ, хүүгэдые хүгжүүлхэ ба хургаха педагогикын институт хэмээхэ дээдэ хургуули нэхын тухай А. Үбгэнүү айладхал. 5. Буряад зоний яһа шуһан, түүхын ба ажабайдалай талаһаа шэнжэхэ шалгадаг ухһанай бүлгэм тогтоохо тухай А. Туруновой айладхал. 6. Бу-Мо түбэй хэблэхэ барай

оронише байгуулха: а/ хэблэхэ ороний уг зорилго; б/ барай оронише байгуулха; в/ хэблэхэ хэрэгэй замые олохо эдгээр тухай Зодбын ба Малковай айладхал. 7. Арад зоний бэйшэ эмнэлгэ ба элүүрэй байдалы хэрэг тухай Трубачеевэй айладхал. 8. Мүнөөнэй хэрэгүүд тухай.

Бодото дээрэ гар табилгатай гэбэ.

2-дохи хабсаргалта БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО ЯАМАНДА

Зүүн Сибириин Бу-Мо түбэй комитетэй Шуляцка хэмээхэ хүмүүнэй ханаашалгаар Оросой Зүблэлтэ түрын гол газарта бүхы Зүүн Сибирь доторхи Буряадай эрдэм соёл ба арадые тогтоохын задалга гаража, энэ хэрэг тухай: 1-дэхи, бага уласуудай хэрэгые эрхилэгшэ арадай комиссар хэмээхэ хүмүүнэй ханаашалгаар Оросой Зүблэлтэ түрын гол газарта бүхы Зүүн Сибирь доторхи буряадай эрдэм соёл ба арадые гиигүүлхэ хуигээд, буса хэрэгүүдые эрхилэн дааха бүгэдэ Буряадай ороние тогтоохын задалга гаража, энэ хэрэг тухай - 1-дэхи - бага уласуудай хэрэгые эрхилэгшэ арадай комиссар ба 2-дохи - гадаада хэрэгэй арадай комиссар эдэнэр хэлэлсэжэ, ханалаа 2 анггар элирүүлмэй гэбэл, түрүүшынхи, бага уласуудай комиссар бодомжолходоо, дээрэхи бүгэдэ Буряад ороний хэрэг үйлэдбэрише гансахан эрдэм соёл болбосоролой тэдгээр хизарламой. 2-дохи. Гадаада хэрэгэй комиссарай бүтэмжээр болобаасу, бүгэдэ Буряадай орон болобаасу, тус анги байһаһаа гадна арадай элүүрэй хэрэг, малай эмнэлгэ ба арад ажалай, газар элдүүрин эдгээр ябадалнуудые нэмэжэ, заабарилан эрхэжүүлхээр тухайлмой.

Би арадай гадаада хэрэгэй комиссарай консультант байһан ушарһаа нонирхожо бүүгээд, мүн гадаада хэрэгэй комиссарай бүтэмжые үмөөрлэжэ байнаб. Тийн энэхүү ханаашалга тухай нотагуудһаа ханалые абажа, мэдээнэрые инагишада (наашань) эльгээбэл, ехэ зохимой.

Иин амаршалагша Д. САМПИЛУУН
Москва хотһоо.

1921 оной ноябрь 22 үдэр. АЖАГЛАЛТА. Даши Сампилоной РСФСР-эй Национальностьнуудай хэрэгүүдэй талаар комиссартай (Сталин) болон гадаадын хэрэгүүдэй комиссартай уулзаһадань, нэгэдэхинь Буряад үндэһэнэй гүрэн имагтал эрдэм соёлоор хизарлха гэжэ, харин 2-дохи Буряад гүрэн түрэ болбол арадай элүүрэй хэрэг, малай эмнэлгэ, арад ажалай, газар элдүүрин хэрэг мэтые эрхилхэ гэжэ бодомжолоо.

1, ПОНЕДЕЛЬНИК

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.40
Новости.
11.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Поле чудес.
12.00 Человек и закон.
12.30, 20.35 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 Х/ф "Особенности националь-
ной охоты".
14.45 Мультфильм.
15.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Город собак".
16.45 Марафон-15.
17.30 Звездный час.
17.40 "Элен и ребята".

18.05 Джэм.
18.30 Вокруг света.
20.10 Час пик.
21.00 Загадки Сталина (ч. 1-я). Тайны
"Обы".
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 "Багз - Электронные жучки":
"Среди мертвецов".
23.45 М. Жванецкий в серии "Жизнь
замечательных людей".
00.10 Футбольное обозрение.

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.15 Утренний экспресс-2.
9.45 В мире капитала.
9.55 Ретро-шлягер.
10.20 Дорогая редакция...
10.50 "Санта Барбара".
11.45 Товары - почтой.
11.50 Русское лото.
12.30 В мире животных.
13.00 Вести.
13.20 "Противостояние", 5 с.
14.30 Автограф.
14.35 Товары - почтой.
14.40 Деловая Россия.
15.10 Иванов, Петров, Сидоров...
15.55 Магазин недвижимости.
16.00 Вести.
16.20 Сам себе режиссер.

БУРЯТСКОЕ ТВ

16.55 "Династия", 106 с.
17.55 Сагай суурьян.
18.25 Байгал.
18.40 Курьер.
18.50 Родники.
19.15 Встреча.
19.40 Концерт с международной
конференции "Восток-Запад:
диалог двух культур".
21.35 Байкал.
21.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.30 "Санта Барбара".
22.30 Джентльмен-шоу.
23.05 Детектив "На острие ножа".
24.00 Телескоп.
00.30 Подиум.
01.00 Вести.
01.30 Товары - почтой.
01.40 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 Мультсериал "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 Сериал для подростков
"Супербой", 10 с.
17.05 Аптека.
17.15 Мультфильм.
17.25 Открытия недели.
18.00 Благая весть.
18.30 Рецепты от Цептер.
18.35 Сериал "Антонелла".
19.25 Нон-стоп лист.
19.35 Фантастический сериал
"Вавилон-5", 1 с.
20.35 Муз. подарок.
21.50 Телемагазин.
22.55 Программа "Люди и вещи".
21.15 6 новостей.
21.25 Скандалы недели.
22.30 Нон-стоп лист.
22.10 Х/ф "Ширли-мырли".
24.45 Аналитическая программа
"Обозреватель".
00.20 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

22.00 Анонс. Муз. канал.
23.00 Сегодня.
23.15 Сериал "Черный осьминог", 8
с (Аргентина).
24.20 Программа В. Познера
"Человек в маске".
25.00 Сегодня.
25.15 Х/ф "Таежная повесть".
25.50 Доктор Угол.
27.00 Сегодня.
27.15 Мир кино: "Мэрилин и Бобби.

Ее последний роман".
18.45 Латиномания.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
19.50 Телегазета.
20.00 Мир кино: "Робокон".
20.45 КЦ "ТИВИКОМ" представляет
программу "Телемагазин".
21.00 Итоги.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.30 Спорт. программа.
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Разминка.
6.45 Тема дня.
7.00 Теледом.
7.50 Суурьян (Новости на бур.
языке).
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Здоровье.
8.25 Там-там новости.
8.40 Мультфильм.
8.55 Пятое колесо.
9.35 Х/ф "Возвращение "Святого
Луки".
11.10 Астрология любви.
11.40 Мультфильм.
16.00 Для вас, преподаватели школ.
16.35 Мультфильм.
16.55 Реклама. Х/ф "Тегеран-43", 1 и
2 с.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "В бой идут одни старики".

8, ВТОРНИК

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 01.30
Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Загадки Сталина (ч. 1-я).
11.45 Смехопанорама.
12.10 Мультфильм.
12.30 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 Х/ф "ТАСС уполномочен
заявить...", 1 с.
15.10 Счастливый случай.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Город собак".
16.45 Мультфильм.
17.10 Волшебный мир.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 До 16 и старше...
18.30 Вокруг света.
20.10 Час пик.
20.35 Угадай мелодию.
21.00 Загадки Сталина (ч. 2-я).
Двойник.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Л. Куравлев в х/ф "Афоня".
00.35 50x50.

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.30 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция...
10.55 "Санта Барбара".
11.50 Товары - почтой.
12.00 Автограф.
14.00 Деловая Россия.
14.30 Товары - почтой.
14.35 Иванов, Петров, Сидоров...
15.20 Репортер.
15.35 Мультфильм.
16.00 Вести.
16.20 Магазин недвижимости.
16.25 Момент истины.

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.05 "Династия", 107, 108 с.
18.45 Байгал.
19.00 Курьер.
19.10 Сагай хүрдэ.
19.35 ТЦ-1 - 60 лет.
20.10 Кандидат в депутаты НХ РБ
Назаренко В.Л.
20.30 Муз. антракт.
20.35 Байкал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Раз в неделю.

22.55 Красная полоса.
23.20 XX век в кадре и за кадром.
00.20 Эх, дороги...
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Музыка всех поколений.
01.45 Кто во что горазд.
02.00 Звуковая дорожка.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 11 с.
17.05 Аптека.
17.15 Мультфильм.
17.25 Обозреватель.
18.00 Благая весть.
18.30 Рецепты от Цептер.
18.35 "Антонелла".
19.25 Нон-стоп лист.
19.35 "Вавилон-5", 2 с.
20.35 Муз. подарок.
20.50 Акулы пера: Юрий Николаев.
21.40 6 новостей.
21.50 Телемагазин.
21.55 Шоу Бенни Хилла.
22.25 Нон-стоп лист
22.35 Х/ф "Страсти по Анжелике".
23.50 12 копеек.
00.20 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
12.45 "Телемагазин"
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Черный осьминог",
9с.
14.05 Вспомним те годы... 1991.
15.00 Сегодня.
15.15 Х/ф "Черемушки".
16.40 Латиномания.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Детектив Сэди и ее
сын".
18.45 Доктор Угол.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов:
"Пока не наступит утро", закл. с.
21.00 Герой дня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Разминка.
6.45 Тема дня.
7.00 Теледом.
7.50 Суурьян.
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Здоровье.
8.25 Там-там новости.
8.40 Мультфильм.
9.00 Х/ф "Черный принц".
10.35 Чрезвычайный канал.
11.05 Что такое искусство?
11.15 Непознанная Вселенная.
11.45 Музыка в полдень.
16.00 Для вас, преподаватели школ.
16.30 Мультфильм.
17.00 Блок Нот.
17.15 Реклама. Х/ф "Служили два
товарища".
18.50 Мультфильм.
19.00 Подлёморье.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.25 Реклама.
20.30 Наедине со всеми (прямой
эфир).

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "На войне как на войне".

9, СРЕДА

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 01.05
Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Загадки Сталина (ч. 2-я).
11.45 В мире животных.
12.30, 20.35 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен
заявить...", 2 с.
15.00 Мультфильм.
15.15 Счастливый случай.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Город собак".
16.45 Кактус и Ко.

16.55 Домисолька.
17.10 Зов джунглей.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Тет-а-тет.
18.30 Вокруг света.
20.10 Час пик.
21.00 Загадки Сталина (ч. 3-я).
Гибель победителей.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 И. Скобцова в х/ф "Ватерлоо".

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
9.55 В мире капитала.
10.05 "Санта Барбара".
11.00 Ретро-шлягер.
11.25 Товары - почтой.
11.30 Х/ф "Мужская компания".
12.45 Репортаж ни о чем.
13.00 Вести.
13.20 Дорогая редакция...
13.45 Врача вызывали?
14.15 Автограф.
14.20 Товары - почтой.
14.25 Деловая Россия.
14.55 Иванов, Петров, Сидоров...
15.40 Музыка всех поколений.
15.55 Магазин недвижимости.
16.00 Вести.
16.20 Совершенно секретно.

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.15 "Династия", 109 с.
18.05 Бамбаахай.
18.35 Байгал.
18.50 Пульс.
19.20 Толи.
19.50 Курьер.
20.00 "Ракурс" представляет...
20.35 Байкал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 "Аншлаг" представляет...
22.50 Муз. фестиваль "Русскому
радио - 1 год".
00.20 Аниматика.
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Не спи и смотри.
01.55 Произведения П.И.
Чайковского.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 12 с.
17.05 Аптека.
17.15 Сериал "Дела сердечные".
18.00 Благая весть.
18.40 "Антонелла".
19.30 Нон-стоп лист.
19.40 "Вавилон-5", 3 с.
20.45 Муз. подарок.
21.00 Я сама: "И зачем я стала
начальницей".
21.55 6 новостей.
22.05 Телемагазин.
22.15 Сериал "Специальный отдел:
Нападение".
22.25 Нон-стоп лист.
23.15 Катастрофы недели.
23.25 Вы - очевидец.
00.15 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Черный осьминог",
10с.
14.05 Вспомним те годы... 1991
(закл.с.).
15.00 Сегодня.
15.15 Х/ф "Завтра, 3 апреля".
16.25 Чудесные годы.
16.50 Латиномания.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Затмение" (США).
18.50 Доктор Угол.
19.00 Сегодня.
19.15 Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов:
"Преступник поневоле", 1 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Во саду ли, в огороде...
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Разминка.
6.45 Тема дня.

7.00 Теледом.
7.50 Суурьян.
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Месяцеслов.
8.25 Экспо Шарм.
8.35 Мультфильм.
8.55 Подлёморье.
9.25 Х/ф "Ко мне, Мухтар!".
10.50 Момент истины.
11.30 Блок Нот.
11.45 Мультфильм.
16.00 Для вас, преподаватели школ.
16.35 Мультфильм.
17.00 Реклама. Х/ф "Великий побег
слонов".
18.35 Искусство живописи.
19.05 Нить Ариадны.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Вокзал для двоих", 1 с.

10, ЧЕТВЕРГ

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Загадки Сталина (ч. 3-я).
11.45 Клуб путешественников.
12.30 Мультфильм.
12.35 Смак.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен
заявить...", 3 с.
15.10 Счастливый случай.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Город собак".
16.45 Лего-го.
17.10 Тин-тоник.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Рок-урок.
18.30 Вокруг света.
20.05 Час пик.
20.30 Играй, гармонь любимая!
21.00 Загадки Сталина (ч. 4-я).
Смерть или убийство?
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Катрин Денев и Жерар
Депардье в х/ф "Последнее
метро".
01.00 Обзор.

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
10.05 "Санта Барбара".
11.00 Ретро-шлягер.
11.30 Товары - почтой.
11.40 Х/ф "А был ли Каротин?", 1 с.
13.00 Вести.
13.20 Дорогая редакция...
13.45 Гидроавиасалон.
14.15 Автограф.
14.20 Товары - почтой.
14.25 Деловая Россия.
14.55 Мечети России. Урал.
15.10 Иванов, Петров, Сидоров...
16.00 Вести.
16.20 К-2 представляет...
17.15 Дни Индии в России.

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.30 Мультфильм.
17.40 Хүн. Үе саг.
18.10 Байгал.
18.25 Курьер.
18.35 Продолжаем разговор о
судьбе детской психоневрологи-
ческой больницы в с. Посольск.
19.05 Покерка.
19.35 Семья и государство. Кто
поможет семье?
20.05 Лимбэ.
20.35 Байкал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Рек-тайм.
22.35 Музыка всех поколений.
22.55 Х/ф "Солдаты фортуны".
00.40 М/ф для взрослых.
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Кто во что горазд.
01.45 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 13 с.
17.05 Аптека.
17.20 "Дела сердечные".
18.10 Благая весть.
18.40 "Антонелла".

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19.30 Нон-стоп лист.
19.40 "Вавилон-5", 4 с.
20.30 Муз. подарок.
20.45 Телемагазин.
20.50 Частный случай.
21.05 Телеигра "Алло".
22.10 Нон-стоп лист.
22.15 "Специальный отдел: Полонез".
23.10 Х/ф "Хэппи энд".
00.35 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Черный осьминог", 11с.
14.00 Док. сериал "Военачальники. Дуайт Эйзенхауэр".
15.00 Сегодня.
15.15 Х/ф "Ночной гость".
16.10 Чудесные годы (39, 40 с.).
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Кафе "НЛО".
18.45 Латиномания.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Преступник поневоле", 2 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Радар-спорт.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Разминка.
6.45 Тема дня.
7.00 Теледом.
7.50 Суурьян.
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Месяцеслов.
8.25 Клуб губернаторов.
8.55 Мультфильм.
9.15 В мастерской живописца.
9.45 Х/ф "Инспектор уголовного розыска".
11.15 Нить Ариадны.
11.45 Музыка в полдень.
16.00 Уроки труда в начальной школе.
16.15 В мастерской скульптора.
16.45 Музыка всех поколений.
17.00 Реклама. Х/ф "Два долгих гудка в тумане".
18.20 Сказка для родителей.
18.50 Мультфильм.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 "Вокзал для двоих", 2 с.

11, ПЯТНИЦА

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 03.00 Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.10 Загадки Сталина (ч. 4-я).
11.50 Очевидное-невероятное.
12.25 Пока все дома.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен заявить...", 4 с.
15.10 Счастливый случай.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Город собак".
16.45 Юные виртуозы.
17.20 Встреча с режиссером Гарри Бардиным.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Действующие лица.
18.30 Вокруг света.
20.00 Человек и закон.
20.45 Поле чудес.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Коломбо в детективе "Гении и злодейство".
00.25 Взгляд.
01.10 А. Ромашин в х/ф "Волкодав".

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
9.50 В мире капитала.
10.05 "Санта Барбара".
11.00 Ретро-шлягер.
11.25 Торговый дом.
11.40 "А были ли Каротин?", 2 с.
12.50 Товары - почтой.
13.00 Вести.

13.20 Дорогая редакция...
13.50 Российское бюро путешествий.
14.20 Автограф.
14.25 Товары - почтой.
14.30 Деловая Россия.
15.00 Иванов, Петров, Сидоров...
15.40 Шаг из круга.
16.00 Вести.
16.20 Магазин недвижимости.

БУРЯДСКОЕ ТВ

16.25 Мультфильмы.
17.00 Видеоконцерт.
17.30 Если у вас есть собака...
18.00 Буряад орон.
18.45 Курьер.
18.55 Примите поздравления...
19.25 Панорама Бурятии.
20.10 Кандидат в депутаты НХ РБ Егоров М.Е.
20.30 Кандидат в депутаты НХ РБ Тушемилов М.К.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Сам себе режиссер.
23.00 Х/ф "Таксист в Нью-Йорке".
00.40 М/ф для взрослых.
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Адамово яблоко.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 14 с.
17.05 Аптека.
17.20 Мультфильмы.
17.40 Территория ТВ-6: Карельские мечтатели.
18.10 Благая весть.
18.40 Рецепты от Цептер.
18.45 "Антонелла".
19.35 Нон-стоп лист.
19.40 "Вавилон-5", 5 с.
20.35 Муз. подарок.
20.50 Телемагазин.
20.55 Гостиная ТРК "Ариг Ус": Тушемилов М.К., директор автоцентра "МОТОМ".
21.10 Назло рекордам.
21.30 6 новостей.
21.40 Телемагазин.
21.45 "Специальный отдел: Ложная тревога".
22.45 Профессия: налоговый инспектор.
23.40 Х/ф "Судьба по заказу".

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Черный осьминог", 13 (закл.) с.
14.00 Док. сериал "Военачальники. Артур Хэррис".
14.50 Русский альбом.
15.15 Х/ф "Подруги".
16.45 Латиномания.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Смертельное очарование".
18.50 Доктор Угол.
19.00 Сегодня (Новости НТВ).
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Преступник поневоле", 3 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Трюкачи Голливуда.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Разминка.
6.45 Тема дня.
7.00 Теледом.
7.50 Суурьян.
8.00 Кто во что горазд?
8.15 Царское ложе.
8.45 Шаг из круга.
9.05 Мультфильм.
9.30 Х/ф "Будни уголовного розыска".
11.00 В мастерской графика.
11.25 Время. Общество. Здоровье.
16.00 Уроки труда в начальной школе.

16.20 Мультфильм.
16.40 Дизайн. Гармония.
17.10 Реклама. Х/ф "Ночное происшествие".
18.40 Ералаш.
19.00 Сила и красота.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.25 Реклама.
20.30 Наедине со всеми (прямой

эфир).
"3 КАНАЛ"
21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Афоня".

12, СУББОТА

КАНАЛ "ОРТ"

9.00 Н. Караченцов в х/ф "Дежавю".
10.45 Домашняя библиотека.
11.00, 16.00, 19.00 Новости.
11.15 Слово пастыря.
11.30 Не зевай!
12.00 Утренняя почта.
12.25 Смак.
12.55 Возвращение в Третьяковку. История одного шедевра.
13.20 Памяти преподобного Сергия Радонежского.
13.40 Н. Олялин в х/ф "Ночной мотоциклист".
14.50 Театр плюс ТВ.
15.30 Под знаком "Пи".
16.20 "Возвращение на остров сокровищ", 6 с.
17.10 Короткометр. Фильмы "Прибытие поезда", "Счастье".
17.50 Америка с М. Таратуй.
18.20 Колесо истории.
19.20 В мире животных.
20.05 Золотая серия. Год 1985-й. "Зимний вечер в Гаграх".
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 "Вьетнам, до востребования".
23.40 Каламбур.
00.10 Вестерн "Мертвец".

КАНАЛ "РОССИЯ"

9.00 Вести.
9.25 Лукоморье.
9.50 Мультфильм.
10.00 "Мак и Матли".
10.50 Российское бюро путешествий.
10.50 По вашим письмам...
11.15 Вертикаль.
11.45 Ваш партнер.
12.00 Вести в 11.
12.15 Здоровье.
12.30 Доброе утро!
13.00 21-й кабинет.
13.25 Анонимные собеседники.
13.55 Грош в квадрате.
14.25 Поэт в России больше, чем поэт.
14.50 Проще простого.
15.25 Х/ф "Тайна Сахары", 1 с. (Италия).
16.15 Ничего, кроме...
16.30 Де-факто.
16.55 Сад культуры.
17.25 Субботний вечер на конкурсе "Мисс Европа-96".
18.45 Эй, ухнем!
19.00 Вести.
19.20 Двойной портрет.
20.15 Мультфильм.
20.30 "Королева Марго", 10 с.
21.25 Своя игра.
21.55 Футбол. Чемпионат России.
24.00 Открытые новости.
01.00 Вести.
01.30 К-2 представляет...
02.25 Программа "А".
03.15 В. Шекспир. "Король Лир".

"АРИГ УС"

9.00 М/ф "Том и Джерри".
10.00 Х/ф "Друг мой, Колька".
11.30 Это мы не проходили...
11.55 Нон-стоп лист.
12.05 Дикая природа Австралии.
13.05 Телемагазин.
13.10 Х/ф "Живет такой парень".
14.55 Частный случай.
15.10 Звезды эстрады. "Танцующий город-2".
15.45 Х/ф "Разведчики".
17.10 Благая весть.
17.40 Телемагазин.
17.45 Х/ф "Опасные гастроли".
19.15 Нон-стоп лист.
19.25 Муз. подарок.
19.40 Сделай шаг.
20.35 Х/ф "Королева Марго" (И. Аджани).
23.30 Жизнь - игра.
23.45 Теледискотека "Партийная зона".

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Муз. канал.
10.00 Энциклопедия чудес.
10.30 Открытые небеса.
11.30 Мультсериал "Контен и господин Мольтер".
12.00 "Тарзан", 1 с.
12.30 Времечко.
13.00 Чудесные годы (41, 42 с.).

13.50 Сериал "Черный осьминог", 13 (закл.) с.
14.45 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Телегазета.
15.30 Театр теней, 3 с.
16.00 Школьное ТВ.
17.00 Анонс. Сериал "Боишься ли ты темноты?".
17.30 Футбольный клуб.
18.00 Муз. поздравления.
19.00 Сегодня.
19.15 Фестиваль мини-сериалов: "Преступник поневоле", 4 с.
20.05 ТИВИКОМ представляет "АВТОЭКСПРЕСС".
20.30 Док. сериал "Военачальники. Эрвин Роммель" (ч. 1).
21.00 Телегазета.
21.15 Мир кино: "Неистовое правосудие", 1, 2 с. (Италия).
00.10 Фестиваль джаза в Джексонвиле.

"ОТБ"

9.00 Мультфильм.
10.40 Сила и красота.
11.10 Реклама. Х/ф "Сказка странствий".
12.50 Блок Хот.
13.05 Х/ф "Из жизни Федора Кузькина", 1 с.
14.25 Реклама.
14.35 "Из жизни Федора Кузькина", 2с.
16.15 Серебряный ключик.
16.45 Мультфильм.
17.00 Клип-презент.
20.00 Реклама.
20.05 Русский Израиль.
20.30 Х/ф "Любимая женщина механика Гаврилова".
21.50 L-клуб.
22.35 Реклама. Х/ф "Беспечный ездок".

"3 КАНАЛ"

18.00 Мультфильм.
18.20 Х/ф "Невероятные приключения итальянцев в России".

13, ВОСКРЕСЕНЬЕ

КАНАЛ "ОРТ"

9.00 Х/ф "Полуного ветра "Синяя птица".
10.30 Мультфильм.
11.00, 16.00, 03.20 Новости.
11.15 Непутевые заметки.
11.30 Пока все дома.
12.10 Утренняя звезда.
13.00 Служу России!
13.30 Играй, гармонь любимая!
14.00 Провинциальные истории.
14.30 Подводная одиссея команды Кусто.
15.25 Смехопанорама.
16.20 Мгновение жизни и славы...
17.15 Клуб путешественников.
18.00 Как-то раз...
18.15 Мультфильм.
18.55 Один на один.
19.25 Счастливый случай.
20.15 А. Пугачева, С. Ротару, Л. Лещенко и др. в программе "Лучшие песни о любви".
21.00 Время.
21.50 Боевик "Харлей Дэвидсон и ковбой Мальборо".
23.45 Х/ф "Голубой крест".

КАНАЛ "РОССИЯ"

10.00 Спортлото.
10.10 Устами младенца.
10.45 Парламентская неделя.
11.30 Присяга.
12.00 Вести в 11.
12.15 Человек на земле.
12.40 Книжная лавка.
13.05 Проще простого.
13.35 Ничего, кроме...
13.50 Телетеатр. "Артур - Гончий пес", 1 ч.
14.15 Диалог для животных.
14.45 Караоке по-русски.

15.15 "Тайна Сахары", 2 с.
16.10 Кумиры. Николай Черкасов.
16.55 Футбол без границ.
17.25 Х/ф "Старики-разбойники".
19.00 Вести.
19.25 Волшебный мир Диснея.
20.30 "Королева Марго", 11 с.
21.25 У Ксюши.
22.00 Зеркало.
22.55 Репортаж ни о чем.
23.10 У всех на устах.
23.25 Виниловые джунгли.
23.50 Репортаж.
00.05 Чемпионат мира по автогонкам.

"АРИС УС"

9.00 Диск-канал для детей.
9.35 Мультсериал "Омер", 4 с.
10.05 "Флиппер-2".
10.55 Шоу еды "Пальчики оближешь".
11.30 Телемагазин.
11.35 Дикая природа Австралии.
12.20 Нон-стоп лист.
12.30 Х/ф "Джек-потрошитель", 1с.
14.05 Шоу Бенни Хилла.
14.35 "Джек-потрошитель", 2с.
16.15 Док. сериал "По следам всемогущих. Подземный город".
16.40 Телемагазин.
16.45 Благая весть.
17.15 Частный случай.
17.30 Стинг в фильме-концерте "Пусть наступит ночь".
19.10 Нон-стоп лист.
19.20 Х/ф "Сорок первый".
20.50 Муз. подарок.
21.05 Мое кино.
21.55 Х/ф "Живой щит".
23.25 Музыка кино.
23.35 Х/ф "Страсти потребителей".

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Муз. канал.
10.00 Энциклопедия чудес.
10.30 Открытые небеса.
11.30 Мультсериал "Контен и господин Мольтер".
12.00 "Тарзан", 2 с.
12.30 Времечко.
13.00 Чудесные годы (43, 44 с.).
13.50 Сериал "Любовные узы".
14.45 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Телегазета.
15.30 Тележурнал.
16.00 Школьное ТВ.
17.00 Анонс. Мультсериал.
17.30 Док-шоу.
18.00 Муз. поздравления.
19.00 Сегодня.
19.15 Фестиваль мини-сериалов: "Преступник поневоле", закл. с.
20.05 Телеигра "100 к 1".
20.30 Док. сериал "Военачальники. Эрвин Роммель" (ч. 2).
21.00 Телегазета.
21.15 Намедни.
22.00 Куклы.
22.15 Мир кино: "Большие воздушные гонки", 1, 2 с.

"ОТБ"

ВОСКРЕСНАЯ ФИЛЬМОТЕКА

9.00 Лучшие мультфильмы.
10.00 Х/ф "Каин-18".
10.35 Сам себе режиссер.
11.10 Реклама. Х/ф "Васса", 1 с.
12.20 Бесконечное путешествие.
12.50 "Васса", 2 с.
14.00 Империя игр.
14.50 Реклама. Х/ф "Блондинка за углом".
16.15 Мир прекрасного.
16.35 Х/ф "Захваченные вихрем".
20.00 Реклама.
20.05 Русский Израиль.
20.30 Х/ф "Скандальное происшествие в Брикмилле", 1 с.
21.35 Реклама.
21.40 "Скандальное происшествие в Брикмилле", 2 с.
22.45 Смехопанорама.
23.25 Утешение оперой.

"3 КАНАЛ"

18.00 "Судьба принцессы" (ч. 3-я).
18.30 Х/ф "Иван Васильевич меняет профессию".

ТУХАТАЙ ЗУБШЭЛ

Линоелум зурагтай ба зураггүй гээд байдаг гээшэ ааб даа. Тиймэһээ хүнэй ехээр ябадаг газарта зураггүй линоелум дэбдихэ шухала. Зурагтай линоелумдй зурагыһь халадаг юм. Модон шала дээрэ линоелум дэлгэхээ ханаа хаа, заханаань 1,5 сантиметрэй зай үлөөжэ, обойно хадаана хадаадаг. Хадаануудай хоорондо 20-25 сантиметр забһар үлөөдэг юм. Шулуун шала дээрэ линоелум

дэлгэхэдээ, ара талаһаань лейкопластырээр гү, ан бууһе изолентээр хоорондонь ниилүүлжэ дэбдидэг. Зарим ушарта линоелумгөв шалаһаа хүйтэ даадаг. Илангаз шулуун шалаатай хаань. Иймэ ушарта линоелум дэбдихынгээ урда тээ шала дээгүүр 1-1,5 сантиметр зузаантай хибээдээд аждажа болохо. Тийн дулаанһаа хуурайшые болодог.

Буряад ороной дайнай болон ажал ветерануудай үүсхэлээр...

Энэ хүшөө бодхоодоо хэрэгтэй мунгыг ветерануудай...

Спонсорнуудай тоодо судна бүтээлгын заводой, Улаан-Удын...

Андрей Урупхеевич Модогоев 1915 оной январийн 15-да...

Яруунын аймагай "Заготскот" конторын бухгалтераар хүдэлхэ үедөө...

1941 оной декабрь соо А.У. Модогоев Буряад-Монголой...

секретаряар хунгадаба. Республикын комсомолой эмхи "Бүхы юумые - фронтдо, бүхы юумые - Илалтада!" гэнэн уряа...

ДУРАСХААЛЫЕНЬ МҮНХЭЛХЭ

хүн дэбжүүлэгдэхэ гуримтай аад, Андрей Урупхеевичэй онсо бэлиг шадабарие хараада абан...

Жэлүнгэрхэдэ парткомуудай халбарин секретарьнуудай тушаалууд үгы хэгдэжэ, А.У. Модогоев партиин обкомой эмхидхэлэй-инструкторска таһагыг даагшаар хүдэлсэ...

1952-1953 онуудта тэрэ Буряад-Монголой АССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшын орлогшоор хүдэлбэ. КПСС-эй ЦК-гай сентябрийн (1953 оной) пленумэй шийдхэбэрийн үндэһөөр хүдөө ажахыг нэргээн хүгжөөхэ хэрэгыг бэелүүлэн, партиин Хяагтын райкомой нэгдэхэ секретаряар хунгадаа...

1957-1959 онуудта партиин ЦК-гай эмхидхэлэй таһагай инструктораар хүдэлхэдөө, Липецкэ болон Белгородско областнуудыг харгалзалдаг хэн. 1960 оной январьһаа Буряадаа бусаад, партиин обкомой үзэл сурталтай талаар секретаряар, удаан Министруудай Советэй Түрүүлэгшээр хүдэлбэ. 1962 оной июньһаа А.У. Модогоев КПСС-эй Буряадай обкомой нэгдэхэ секретариин тушаалда...

дэбжүүлэгдээд, 22 жэлэй туршада энэ харюусалгатай ажалда ябаа.

Энэ үндэр тушаалда бүхы урдахи ажал хэрэгүүдээрээ бэлэдхэл гараһан, теоретическэ болон практическа талаһаашыг баян дүй дүршэлтэй, эрдэм мэдэсэтэй байгаа. Мүнөөдөө "хүгжэлтын зогсонги үе" гэжэ нэрлэгдэдэг сагта А.У. Модогоев Буряадай коммунистуудыг ударидаа. Тэрэ үеэр Брежнев болон бусад хүтэлбэрлэгшэд гүрэнэй дотоодын ба гадаадын политикада шухала удхатай алдуунуудыг гаргаһан, энээнһээ уламжалан, общество дотор, мүн...

хайжаранхай бэлэй. "А.У.Модогоев республикынгаа хүдөө нотагуудаар саг үргэлжэ ябахандаа, хүгшэн залуугүй хүн зоние ехэ хайн мэдээдэг, олонийн танидаг хэн. Тиймэһээ, залуу хонишоной гү, али механизаторай үрэ хайнтайгаар хүдэлхэдэ, ажалынь тэмдэглэхэдэ, заабол түрэлхидынь дурсан, тэрэнэйн ажалы аша габьяа ханууддаг бэлэй" - гэжэ Захаминай аймагта мэдээжэ, хүдөө ажахын хүтэлбэрлэгшэ В.Л. Хартаев хэлээ хэн. Кадруудай талаар хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө арга...

экономикодо халан хандаралга эхилхэн юм. Хэды тиибэшыг, Буряад ороной ажалда тэрэл үеэр ниитын ажабайдалай бүхы халбаринуудта горитой амжалта туйлаһан түүхэтэй. Энэниие тоо, баримтанууд гэршэлнэ. Жэшэнь, 1960-1984 онуудай туршада областной партийна эмхиин гэшүүдэй тоо 27 мянганһаа 52,5 мянга хүртээр ургаа. ЛВРЗ-гэй, авиазаводой, Здын вольфрам-молибденей, Улаан-Удын нарин сэмбын комбинатуудай, "Теплоприбор" заводой, XXI партсездын нэрэмжэтэ, "Победа" колхозуудай, Бодонгуудай совхозой, Ленинэй нэрэмжэтэ, "Коммунизм" колхозуудай (Мухар-Шэбэр), Удын, Дээдэ-Тайлсын совхозуудай, "Маяк" болон "Дружба" колхозуудай ("Тарбагатай), Бодоной совхозой (Баргажан), Хэжэнгын аймагай Худанай болон Чисаанын, Хяагтын аймагай "Родина" ба "Дружба" колхозуудай, Оёорой, Түнхэнэй совхозуудай, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ, "Коммунизм" колхозуудай (Зэдэ), Түнхэнэй совхозой партийна эмхинүүд шударгы эрхим ажалда уряадаг, залан хүтэлдэг бодото хүсэн байһан юм.

Буряад ороной промышленность эршэтэйгээр хүгжөөгдэдэг хэн. Ехэ ехэ барилганууд, жэшэнь, Түгнын уурхайн, БАМ-ай Буряадай участогай барилга энэ үедэ үнгэрөө. Хүдөө ажахышыг бүхыдөө яһала ашаг үрэтэйгөөр, ехэ гарзагүйгөөр хүгжэжэ байгаа. Малай тоо толгой олонороо, хү, мяха, үндэгэ, ноһо үйлдбэрлэгшын хэмжээн дээшлэхээр хэн. Хүн зоной байдал эдэ жэлүүдтэ...

шадалынь зэргэсүүлхэдээ ухаатай, үнэн сэхэ нэшхэлтэй, ажалдаа оролдосотой мэргэжэлтэдыг сэгнэдэг, дэмжэдэг байгаа.

Энэ ехэ ажалда зарим тэды алдуунуудыг хэжэ болоо. Тэдэнэй нэгэниинь - бүхы хургуулинуудта ород хэлэн дээрэ хуралсалаа ябуулха гэнэн 1970-аад оноор абтаһан шийдхэбэри. Мүнөө болотороо энэ алдуу буряад арадай хэлэнэй талаар хүгжэлтэдэ нүлөө үзүүлнэ гэшшэ.

Тийгэбэшыг А.У. Модогоевой хүтэлбэрлэхэ ажал ябуулгада арад зон, гүрэн үндэр сэгнэлтэ үгэнэн юм. Хоёр дахин Ленинэй орденээр, Ажалай Улаан Тугай орденээр, Арадуудай Хани Барисаанай хоёр орденээр, хоёр дахин "Хүндэлэлэй Тэмдэг" орденээр шагнагдаһан байна. 1971 ондо Монголой Арадай Республикын Алтан Гадаһан орденээр шагнагдаа хэн. 1962 ондо СССР-эй Верховно Советэй депутатаар хунгадаһан, Буряадай Верховно Советэй депутат ябаһан юм.

Наһанайнгаа амаралтада гараад, "Хүн ба жэлүүд" гэжэ нэрлэгдэн номой материал бэлдэн байна. Тэрэ үеынгөө ажабайдалтай нягта холбоотойгоор зураглаһан намтарын наһа бараһан хойнонь хэблэгдэнэн юм. Улаан-Удэ хотодо Андрей Урупхеевич Модогоевой хүшөө табигдахадаа, Буряадай суута хүбүүнэй ажалай алдарта зам тэмдэглэгдэхэ юм.

С. МАКСАНОВ,

Буряад Республикын эрдэмэй габьяата ажал ябуулагша, түүхын эрдэмэй доктор. Улаан-Удэ хото.

ҮНЭН ТҮҮХЭ ХЭРЭГТЭЙ

ҮНГЭРХЭН сагай түүхээр хүн зон хүүлэй үедэ Бирише һонирходог болонхой. Тийнгүй яахаб даа. ВКП(б)-гэй "хөөрхэн" түүхэ бэшэ, харин үнэн болоһон ушарнууд тухай түүхэ хэрэгтэй ха юм.

Илангаяа хүлгөө хөморотой 1936-1938 онууд манай буряад арада аргагүй хүндэ байгаа. Сталинаар "панмонголист" гэжэ нэрлэгдээд, тэрэ үедэ Буряадай түрүү хүбүүд алуулаа хэн.

Үнэн сэхэ, хүбэлгэн ухаатай, ижалша хүбүүднэй тиэхэдэ түрмэ түшын оёрто хосорһон байгаа. Гадна "арадай дайсанай бүхы гэшүүн" гэжэ нэрлэгдээд, эхэ, эсэгынь, аха дүүнь, наһанай нүхэрнынь болон хабүүдынь хардадаг байһан ушар хүнэй ухаанда багтанагүй. Хардалга гүрэдэлгөөр тэдэ түрмээ орожо, сагааруулагдажа үрдүнгүй, тэдэ аминтаяа хахасанан гэшшэ. Сагай хүрдыг гэдэргэнэ үржүүлжэ, буруу ябадалыг хон яахаб даа. Зобохо зонийн үзбөө, хосорхо зонийн үзбөө.

Тэрэ аюулай сагта тэмтэйшыг, зэмэгүйшыг хүнүүд

"засагай хамуурта" ородог байгаа бшуу.

ВКП(б)-гэй Буряадай обкомой нэгдэхэ секретарь М.Н. Ербановта Сталинай эльгээһэн телеграмманууд КПСС-эй Централна Комитедэй архивта үлэнхэй. Тэрэ үедэ ВКП(б)-гэй обкомой зүбшөөлгөгүйгөөр нэгэшыг хүн хаалгадагүй хэн. Совет засагта урбаха нэгэшыг эмхи Буряада үгы гэжэ мэдэжэл байжа, засаг баригшад өөһэдөө "панмонголист" гэжэ нэрэ зүүлгээд, нотагайнгаа эгээл бэлигтэй, эрдэмтэй хүбүүдыг хюдадаг байгаа.

"Панмонголизм" гэнэн ойлгосодо түүхэ өөрсэ, ямаршыг юумэнһээ дулдыдахаар бэшэ сэгнэлтэ үгэхэ ёһотой.

Буряад арадай омогорхол болохо хүбүүд-нүдэнгын Цыбен Жамсарано, Баргажанай Элбэг-Доржо Ринчино, Ага-Хангилай Базар Барадин, Хориин Степной Дүүмын Хара-Шэбэр нотагай Агваан Доржиев болон бусад эрдэмтэд, ниитын ажал ябуулагшад "панмонголистууд" гэжэ нэрлүүлээд, гам хайрагүй алуулан юм.

Тэдэниие тон буруугаар хардаһан гэжэ түрэларадуйнгаа түүхээр һонирходог түбхэн хүн мэдэхэ. Тээд Коммунист парти мандажа байха үедөө 30-аад онуудай һүүл багай мурдэлгэнүүд зүб гэжэ манда хэлэдэг байгаа ха юм. XX съездыншыг һүүлээр "панмонголизм" тухай домог "партиин тархи" сооһоо гараагүй. Тэрэн тухай наһатай зоноор хөөрэлдэхэдөө ойлгоо хэм.

Харин мүнөө сагай орьёлһоо бидэ тэрэ сагта юунэй боложо байһыг элээр мэдэдэг болобди. Тээд хайшан гэхэбши? Сагыг гэдэргэнэ эрьюулжэ болохогүй ха юм. Хэрбээ үндэһэтэнэй политикын зүб мүрөөр ябуулагдаа наань, гүрэн түрэмнай амгалан тэнюун ажаһууа байгаа гэхэ мэтэ хөөрэлдөөһөө сааша бидэ юушыг хэжэ шадахагүйбди.

Илангаяа мүнөө үеын хүшэр сагта манда өөһэдүнгөө үнэн түүхэ мэдэхэ гэшшэ ехэ удха шанартай. Зүгөөр арсалдаанайшыг, зүбшөөлдөөнэйшыг аргаар тон зүбөөр тэрэ гараад ерэхэ. Баабай эжинэрэймнай оор дээрээ

үзэн гай тодхор, гасалан зоболон манайшыг эльгэ зүрхэн соо гүнзэгыгөөр соностоно.

Буряад Республикын Правительствын албан зургаануудай хоорондохи комиссинуудай баримтануудай ёһоор, 11276 хүн хамалга хаалганда орожо, 3257-ниинь буудуулжа алуулан байна. Зүгөөр 1930 онһоо 1953 он хүртээр аяар 50 мянган хүн зобоһон, тулиһан байха юм.

Ушар иимэһээ республикын удхатай "Буряад үнэн" газетын ньюрунуудта "наһан дурсыш" гэнэн ниитэ гаршаг доро хардалгада ороһон зон тухай очерк, зураглал, дурсалга бэшэхыг дурадханаб. Тийгэжэ гэдэнэй нэрыг сагааруулаха хэрэгтэ бидэ шадаха зэргээрээ хубитаяа оруулаха ха юмбиди. Ямаршыг зэмэгүй зоние зобоһон ушар хэнэйшыг зүрхэ шуһаар дүүргэхэ зэргэтэй.

ГУЛАГ-ай, НКВД-гэй түрмын оёрто хосорһон зоной нэрэнүүд манай наһан, ухаан соо ходоодо байха. Тиймэһээ үнэн түүхээ нэрлүүлгэ - манай нангин уялга мүн.

Тимур ЛАМБАЕВ.

ТҮРЭПХИДТӨВ ОШОГТЫ, ХОНХОДОГТЫ!

Би ехэ үни соо хүгшэн эжы, абындаа ошоогүй байгааб. Хэдэн үдэрөөр айлшалха гэжэ шийдэбэб. Гэртэн ороходом сэбэр. Хүгшэн эжымни эдэлжэ һууба. Намай хараһаар:

- Өө, аша хүбүүми ерэбэ гүш? Ямар үни соо ерээгүйбши? Зай, хуугыш даа! - гээд, хажуудам ерэжэ таалаба. - Зай, хүбүүми сай уужа бай! Шэнэ һониёо хөөрэ, - гэжэ хүгшөөдэйм хэлэбэ. - Юумэн хуушаараа. Эжымни гэртээ ажалгүй байна. Ахануудни түрэл совхоздоо хүдэлөөд лэ ябана. - Заа, хайн байна гүт? - хайн!

- Хэды үхэр мал баринабта? - Долоо. - Нү ехыг наана гүт? - Үдэртөө найман литр гарана.

- Шимни нэгэ зааха шангаар хэлэ. Бишни дүли болошооб. Помирать пора болоо. Тут башка ничего нет! - гэжэ хэлээд, толгойгоо хургаараа заана. - Шимни юу хэнэбши? - Би хотодо хуранаб!

- Намга абаа гүш? - Үгы. - Юундэ? - Эртэ байна! - Хэды үхибүүдтэй болоод байнаш?

- Үгы, үшөө намга абаагүйб! - Жолооһоноор ябаханда, ямар байнаб? - Би жолооһоноор ажалланагүйб! - Ахайшни ямараар хуража байнаб?

- Ахайшни хүдэлнэ! - Эдээл, эдээл! Үшөө сай уу! Ямар багыг уунабши? - Үгы, тиймэ ехээр үлдөөгүй ябааб.

- Тийгэбэл ошожо амара. Тэрэ диван дээрэ хэбтэ. Холын харгыда эсээ бээш. Хүүлээрнэ шэнэ һониноо хөөрөжэ үгэхш.

Би ошожо хэбтэбэб. Хүгшэн эжымни яагаа шэхэ хатуутай болоо гэшшэ! Наяхан лэ хилэн хара үһэтэй, хүл хүнгэн хэн. Наһан ябажал байна даа.

АЖАГЛААТА: тээби, таабайнууднай, эжы абанарнай үри хүүгэдэ, аша эзэнэрээ ходоодо ханажа, хэзээ ерэхэб гэжэ хүлээжэ байдаг. Энэ бүхы хүн зондо мэдээжэ. Тийгээшыг наа, бидэ үбгэд хүгшэдтөө үни саг соо ошонгүй, бэшэгшыг бэшэнгүй байжа, бээ лагшаниинь ямар байнаб гэжэ мэдэнгүйбди. Мүнөө дэлгүүрэй харилсаанай эрьюулгэнүүд эгээн түрүүн бүхы наһаараа эсэхэ сусахаяа мэдэнгүйгөөр ажаллаһан наһажаал хүнүүдыг хайра гамгүйгөөр дайража гарана. Иимэ орёо хүшэр сагта үлбэр бэстэй үбгэд хүгшэдтэ туһалха, хүндэтэйгөөр хандаха, анхарал оролдолгоор хүрээлхэ гэшшэ манай уялга мүн. Тийгээд түрэлхидтөө хонходожо, ошожо байял даа.

Борис БАЛДАНОВ, БГУ-гай II курсын оюутан.

Хүн ба байгали

НАМАРАЙ АГНУУРИ

Алтан намараймнай эхин сентябрь нара үнгэржэ, үдэшэ, үглөөнийнь хэриуэхэншье наа, наранай дээрэ гарахада, үдэртөө яһала дулаан болоно. Уна голнууд дээрэ хүнидөө манан, үндэр хада уулатай, дээрэ газарта хйоруу унана, нойтон саһан ороодшье абана. Энэ үедэ хуһа, уляһанай набшаһан шарлажа, ногоон хагдаржа эхилбэ.

Үдэр хоногой үнгэрхэ тума шара набшаһад олошорно. Үшөө хэдэн хоногой үнгэрхэдэ, уляһанай набшаһан түрүүшээр хүрин улаан болоод, удаань шарлажа захална. нэб-наб үлөөһэн наххитай ой модоной һүүлшын гоёлтоннуудые таһалжа, хуурай хүнгэн набшаһануудые агаарта үрхирүүлэн тарааха сагынь дүтэлбэл даа. Сентябрь нарада модоной набшаһанай шарлан байха үеэр нарата дулаан үдэрнүүд болодог юм. Энэ хаһада агаар айхабтар намдуу, тунгалаг байдаг. Огторгой сэлмэг хүхэ, ой модон үнгэтэ торгоор хубсалхадал гэнэ. Ноб ногоон нарһадай дуида алтан шара намаатай хуһан, эд улаан набшаһанай уляһан холоһоо, тон гоёор сооһорлон харагдана.

Ой соо хоёр-жэи, набшаһадай харшаганан унахаһаа, хаа-яа хүхэ буха болон шийсгалдай шубуухайнуудай абиа гарахаһаа ондоо юушье дуудахагүйл.

Өһотойл "алтан намар" гэшэмнай энэл ха юм. Эртэ урда саһаа эхилээд, манай утсаата буряад-монгол арад зон намарай тэнюун энэ сагые шара набшын үе гү, али "намгадай үдэр" гэжэ дэмы нэрлээгүй байха.

Юуб гэхэдэ, энэ үедэ басагад, бэрээдүүд болон эхнэрнүүд намарай дулаан наранай элшэ доро игаангаа, айраг, аарсага бусалгадаг, тогоонойнгоо архи нэрээдэг, зөөхэй, тоһо бүлээдэг, үбэлдөө үмдэхэ гутал, хубсаһааа оёдог, хадхадаг, нэльбээдэг байһан заншалгай.

Дулаан орондо бусадаг шубууд мүнөө үедэ ехэл сүлөөгүйнүүд: холын аян замда зорихынгоо урда тээ эхэ бэлэдхэл хэнэ гэшшэ. Алаг туунууд болон олон түрлэй бишыхан дууша шубуухайнууд хүрлэн хамтараад, бусаха үдэр хүрэтэрөө эдэе хоол бэдэрэн иишэ тиишээ ниидээдэг. Шубууд дэгдэжэ, боргожон дэльбараануудаа холын аян замда бэлдэжэ, дахуулан ниидхүүлжэ хургана. Хорхой, шумуул тэжээлтэй шубууд: хараасгай, хүхы, гургалдайнууд

эгээл түрүүлэн халуун орондоо бусадаг. Хамагай һүүдэ һоно нугаһан, галуун болон хун шубуун ниидээдэг юм. Холын хойто зүг тундрада зуһадаг шубууд намартаа дулаан орон тээшэ ниидэхэдээ, манай ноотагай нуур, сөөрэмүүд дээрэ ойро зуура тогтожо, хооллодог, амардаг.

ондатра олоор дайралдана. Байгша оной намар-үбэлэй агнуури урагшатай, олзотой байхань ха.

Үнэгэнэй, булганай, хэрмэнэй болон холонгын гүлгэд ехэ боложо, байрлаха газараа эзлэхээ түрлэхидөө орхижо, амидаралайнгаа түрүүшын замда гаранхай. Тэдэнэр зунайнгаа

Буряад Республикымнай дэбисхэр дээрэ уһанда тамардаг шубуудай энэ жэлэй намарай агнуури байгша оной август нарын 31-дэ нээгдээ һэн. Августын 31-нэй үглөөгүүр наранай гарахаһаа урид, һаял гэрэл орожо байха үеэр, нэгэ нуурай баруун эрьедэ дургавиинг буугай дуун хоёр дахин нэршэбэ. Энэмнай хадаа нугаһанай намарай агнууриин эхилһэн тухай заншалта тэмдэг байшоо. Тиигээдшье нуурнуудые тойроод, голнуудай эрьээр буугай хүрэхэн олошоржо, наранай гаратар замхабагүй.

Агнуушад үдэшэндөө наранай ороһон зүг тээшэ, үглөөгүүр тэрэнэй мандаха зүг шэг руу буугаа тодхожо, нугаһанай ниидэхые хүлээдэг. Үдэшэ, үглөөнэй наранай толондо шубууд һайнаар харагдадаг, доогууршье ниидээдэг ха юм.

Агнууриин түрүүшын үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэ хотын, мүн хүдөө нууринуудай олон тоото хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон пенсионернүүд Сэлэнгын адаг, Баргажанай, Хэжэнгын, Яруунын аймагуудай нуурнууд дээрэ нугаһа агнаад, баян олзотой бусаһан байна. Энэ жэлдэ ган гасуур ушаржа, нугаһадай үндэгтэй уурхайнууд уһанай үертэ абтаагүй. Тиимэнээ шубуудай дэльбараанууд хохидолдо оронгүй, олоор дэгжэжэ, агнуушадые урмашуулаа.

Нугаһанай агнуурида ехэл болгоомжотой, нарин, нэргэг ябаха тон шухала. Хүсэд юумэ танингүй, ожорһон соо харшагананан абян тээшэ буудажа отгошье болохогүй. Агнуушад буу гэртээ хадагалха, үргэлжэ ябаха гэнэн милициин тусхай зүбшөөлтэй, агнууриин биледтэй байха уялгатай. Хэрбээ энэ нангин журам хазагайруулагдаа һаа, агнахань хориолгай.

Намарай ольбон унажа, үдэр ерэхэ бури хэриуон болоно. Улам хүсэтэйгөөр үлөөһэн нахин эд улаан, шара набшаһануудые нэршэгэнүүлэн таһална. Хуурай набшаһад бүри хүрилжэ, зүргэ харгы дээгүүр, ойн өбөрөө тарана. Хүл доро бамбагар зөөлөн набшаһад харшаганагай болоно. Жэлһээ жэлдэ ходо дабтагдадаг, тиихэ бүридөө манай сэдхэхэлье гайхалтай һайхан үнгэ зүһэнүүдээрээ хужарлууддаг үе хаһа гэдэгнай энэл даа.

Мүнөө жэлдэ ой тайгада уһан сөөрэмүүд дээрэ хүдүү, хэрмэн,

богонихон хөөбэри гүбижэ, үбэлэйнгөө нэхы нэмэргэ хэдэрхэнэ.

Үбэлдөө зэрлиг амитадай эдихэ юумэн хомордожо, тэдэнэр ехэл ядарал зоболон үзэдэг, хоһоһодоог, турадаг гэшшэ. Тиимэнээ үбэлэйнгөө тэжээл намартаа нөөсэлэн суглууддаг амитад олон юм. Хэрмэн модоной гэшүүһэнэй һалаада нархяагуудые үлгэжэ хатаадаг. Охотноон шулуунай забһараар элдэб ургамалнуудые хабшуулна. Талын үргэншэ хулгана газар дорохи "амбаар" соогоо ороһоной хоолос, ургамалай үндэһэ, буурсаг нөөсэлнэ. Эшээндэ ородог тарбаган, доргон, баабгайнууд намарай хэриуэндэ һайнаар хоолложо, ехээр таргалхые оролддо.

Гүрөөһэнэй барисаан үнгэржэ, сентябриин тэнгээр бугын дуудаан эхилбэ. Туруута эдэ томо ангууд тугалнуудаа буртаг шэрэнги соо орхижо, дуудадаг газартаа сугларна. Дуудаанай агнуури сентябриин 10-һаа эхилээд, нара тухай болзор соо үргэлжэлжэ байна. Агнууриин нөөсөнүүдые харууһалха болон тэдэниие гамтайгаар хэрэглэхэ талаар управлениһээ түлөөһэтэ лицензи абаад, дуудаанай бута агнаха арга боломжонууд бии.

Ондатрын - сентябриин 15-һаа, ойн шубуудай - сентябриин 20-һоо эхилэнхэй.

Сентябриин 25-да үдэр һүни хоёр тэнсэдэг. Энэһинээ хойшо хүйтэн, бороотой үдэрнүүд олошоржо, заримандаа нойтон саһан ородог. Байгааһин энэ үзэгдэхэе дулаан ороноо бусаха шубуудай зада гэжэ агнуушад нэрлээдэг. Үнэхөөрөөшье, энэ үедэ үдэр, һүнигүи галуунууд урда зүг тээшэ элэ татан ниидээдэг юм. Саһа шуурганда туугдаһан шубуудай хойто зүгһөө ерэхэдэ, намарай агнуури олзотойшье, нугаһан тарганшье байдаг.

Агнуури-олзоборилгын ажахынуудай агнуушад энэ һарада занга, хабхаануудаа, байрлаха гэрнүүдээ заһан нэльбэнэ, алирһа, жэмэс түүнэ, нархяаг даһална, хушын һамар сохино.

Алтан намараймнай түрүүшын агнууриин шэнжэ, үзэгдэлнүүд иимэрхүү байдаг лэ даа. Агнуушадтаа баян олзотой ерэхыень хүсэһэбди.

М. ГЫЛЫКОВ, биолог-охотовед.

ФУТБОЛ

"СЭЛЭНГЭ" - "АНГАРА" - 1:0

"СЭЛЭНГЭ" - К. Кобунов, А. Похлебаев, Ю. Головки (командын капитан), А. Ачкасов, В. Тетерин, Г. Гарманов, И. Зыкин, В. Малых, С. Хижняк, А. Фильшин, В. Шляхтиченко (А. Симагин); "АНГАРА" - С. Ушаков, (Б.Зорин), А. Беркут, С. Занин, С. Кацалапов, В. Савин, А. Бодиков, С. Казаков (С. Болеев), Е. Будинов, Е. Рогоза, С. Рудик, С. Веремсенко;

Мүрысөөнэй ахамад судья - республикын категориин судья В. Шапоренко (Комсомольск-на-Амуре), туһалагшад М. Эстрин (Хабаровск), С. Писковой (Шэтэ), инспектор-судья Ю. Кочубеев (Благовещенск);

Үдэһын 5 чашаа эхилһэн энэ наадые үнгэргэхээ ерһэн Ангарск хотын футболистнууд байгша ондо һанаһанда хүржэ нааданай гээд абаһаар хэлэлтэй. Эдэнэр мүнөө үнгэргэһэн 25 уулзалгаһаа 21 очкотой, мүрысөөнэй таблицада доогуур һуури эзлэнэ.

Тиигээшье һаа, айлашад июниин 7-ной үдэр өөрынгөө стадион дээрэ "Сэлэнгын" футболистнуудые 2:1 тоотойгоор шүүһэн юм. Манай футболистнууд харюугаа абаха зорилготойгоор нааданай эхилэн сасуу һайн довтололго эмхидхэжэ ороно. Эндэ командын гэшүүд Георгий Гарманов, Андрей Ачкасов, Игорь Зыков, Виктор Малых, Сергей Хижняк, Александр Фильшин гэгшэдые нэн түрүүлэн тэмдэглэхэ шухала. Эдэнэр лэ абаһан бүмбэгээ айлашад хамгаалагшадта буялгангүй урагһаал гарахадаа, айлашадтайнгаа воротатай дэргэдэ аюултай байдал тохёолдуулаха юм. Нааданай эхилһээр 22-дохи минутын ябажа байхада "Сэлэнгын" футболистнууд нэгэ бүмбэгэ айлашадтайнгаа ворота руу сохижо оруулба. Командын гэшүүн Александр Фильшин 25 метрэй зайһаа сохижо, тоо нээһэн байгаа. Тэрэнэй удаа командын довтололтод хэдэн удаа ворота руу бүмбэгэ сохиходоо, миин һалаха юм. Жэшээнь, Игорь Зыков Виталий Шляхтиченко хоёрой эршэтэйхэнээр сохихон бүмбэгэ воротатай дээдэ сахариг тудалһан байна. Иигэжэ хэдэн довтолго эмхидхэһэн манай футболистнууд дахин тоо нээжэ үрдингүй, уулзалгаа дүүргэбэ.

"Сэлэнгын" футболистнууд Рубцовскийн, Барнаулай командануудтай наадахаа айлшаар ошобо. Энэһэй удаа һуушынгээ хоёр наада өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэхэ юм. Манайда айлшаар Томскийн, Кузбассай команданууд ерэхээр хүлээгдэнэ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Уншагты, һонирхохол байхат

М. С. ГОРБАЧЁВОЙ ДАЧАНУУД ТУХАЙ...

- М.С. Горбачёвые Генеральна секретаряар һунгагдахаһань урид оло дахин хараһан байгаа. Хүнүүдэй урда яһала зохиод хүн шэнгээр харагдадаг, анхараһаа өөртөө хандуулхые оролдодог байгаа. Генсек болоһоор Горбачёв засагта дуратай, сугтаа ажалладаг хүнүүдтэ дээрэлхы зантайгаар хандадаг байһанаа харуулжа эхилээ һэн. Тэрэнэй наһанайнь нүхэр эдэ бүхы заншалһань нүдөөлдэг байһан юм. Бидэндэ эдэнь иланганга һайнаар мэдээжэ байгаа.

М. Горбачёв Ставрополье дошье ажаллажа байхадаа, гүрэнэй ехэ хүтэлбэрилэгшэдэй амардаг байшангуудта ябадаг һэн. Удаань Москва ерээд, гүрэнэй зөөри үрихэ дуратай заншалаа улам нүжэрүүлэ. Тусхай проектээр баригдаһан байшангууд, байрын гэрнүүд, далайн эрье дээршье дачануудые барижа, олон миллион түхэригтэй зөөри һалгаһан байхал даа.

Горбачёв Москва шадархи гүрэнэй гоё дача дээрэ ажаһуудаг байгаа. Тэрэнэ Ф. Кулаковой анхан байһан дача үгтэһэн юм. Гэбэшье тэрэ байрань юундэһьеб һанаандань хүрэдэггүй байгаа. Ород хаанай премьер - Витте гэгшын газарай участок дээрэ шэнэ дача барюулаа бэлэй. Тэрэнэ 6,5 миллион түхэригтэй барилга болоо һэн.

Горбачёвой захиралтаар Ново-Огарёво дохи дача харпин гүрэнүүдэй делегацинуудые утгажа абаха үбэлэй резиденци бологдожо шэнэдхэн заһабарилгадан юм. Үнэхөөрөөшье, энэ байрань Горбачёв тоной айлшадаа утган абадаг газар болоо һэн. Генеральна секретариин амарха дача Крымдэ, Форосто, Кавказдэ, тодорхойбол, Пицунда шадар баригдаа бэлэй. Форосто олон байшангууд, тэрэ тоодо холын айлшадай резиденци, 300 хүнэй байрлаха гостиница, уһанда шунгаха түхээрлэгэнүүд гэхэ мэтэ юумэн - бүхыдөө 5,5 миллион түхэриг тус барилгада гаргашалагдан байгаа. Харин Пицунда шадархи дача барилгада 13 миллион түхэриг гаргашалагдан байна.

М. Горбачёвой тэндэ амархаа гэр бүлөөрөө түрүүшынхнээ ерэхэдэнь, һулаар хадаатай гардина дээрэһээ унажа, тэрэнэй басаганай тархине баганаар халта дайранан байха. Тэрэнэй түлөө аюулгүйе сахилгын хорёод шахуу генералнууд ба офицернууд ажалһаа гаргагдажа, дача барилгада хабаатай олон хүнүүд хэлээлтэдэ хүртөө бэлэй.

(Ажалгала: тэрэ үедэхи хэдэн миллион түхэриг мүнгые мүнөөнэй мүнгөөр тоолоходо хүшэр бэшэ ааб даа).

(СССР-эй КГБ-тэй 9-дэхи управлениин начальнигай орлогшо байһан М.С. ДОКУЧАЕВАЙ дурсалгаһаа)

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННОКОЛЛЕГИ: С.Д.РИНЧИНОВ (редакторай орлогшо), Б.М.Ж.ЖИЖИТОВ (харюусалгата секретарь), Р.Б.ГАРМАЕВ (Буряад Республикын Президентгын ба Правительствын аппарат), Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даягшад: Г.Х.ДАШЕВА, Ц.Ц.ДОЛДОГОЙ, С.Д.ОЧИРОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, В.И.НИНТАЕВ (хэлбэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ, Каландаршвишин үйлсэ, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2 хуудан хэмжээтэй.

Индекс 50901. Хэлэг 4317. Хэблэлдэ тушаалдан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэнэ

АО-до газетэ хэблэгдэ. Директорийн телефон: 2-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэдэ абганхай. Заказ № 7862.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмын - 2-54-54, редакторай орлогшын - 2-68-08, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариатай - 2-62-62, таһагууд: нийгэм-политическэ - 2-55-97 (даагшан), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономическэ - 2-64-36 (даагшан), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрдэмэй болон хургуулинуудай - 2-60-21, (даагшан), 2-57-63, олонингын хүдэлмэринин ба мэдээсэлэй - 2-54-93; (даагшан), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректуриндэй - 2-33-61, компьютернай түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентнүүд: Агинскда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-35-95.